ANUL X No. 2988 — Ediția de seară — SIMBATA 1 NOEMBRIE 1897

Abonamente
Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc înainte
Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Șase luni 15 „ „ „ 25 „
Trei luni 8 „ „ „ 13 „
Numărul 10 bani
In străinătate 15 bani

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ
Se primesc direct la Administrația ziarului
Linia pagina VI-a . . . . lei 0.50 bani
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 2. „
La un mare număr de linii se fac reducții din tarif
Numărul 10 bani
Un număr vechiŭ 20 bani

Redacția
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Remaniarea ministerială

Șase paginĭ
la fie-care ediție

Criza liberală

Două săptămînĭ maĭ sînt pînă la deschiderea parlamentuluĭ și încă plutim în necunoscut. Din toate intrigile de culise, din toate înjghebările azĭ alcătuite și mîine distruse, nu reese nicĭ o orientare. Tot ce știm e că partidul liberal se zvîrcolește și că aceste zvîrcolirĭ nu sînt de naștere, ci ultimele spazmurĭ premergătoare morțeĭ.

Că d. Sturdza este incapabil să conducă partidul și guvernul liberal, nu maĭ poate fi îndoială. E un om deja aruncat peste bord și care nu maĭ însemnează nimic, orĭ cît ar figura ca prim-ministru și ca șef al partidului de la guvern.

Lăsînd la o parte pe d. Sturdza, e însă posibilă alcătuirea unuĭ alt guvern liberal, cu sorțĭ de viață maĭ sigură și maĭ îndelungată? Am avut primul guvern Sturdza și l'am văzut poticnindu-se și căzînd rușinos în chestiunea Ghenadie. Am avut la putere un guvern Aurelian, mult maĭ democrat și maĭ curat de cît toate cabinetele liberale, guvern cu multă bună-voință, dar fără pic de energie. El a căzut însă, doborît de intrigĭ de culise, nu gonit de agitațiunile opozițiuneĭ nicĭ încurcat de o cestiune greŭ de rezolvat ci a părăsit puterea, învins de simple maĭnațiunĭ. Această dovadă de lipsă de energie, ne probează că pe viitor o atare formațiune va fi tot așa de efemeră. O ultimă speranță ar fi un guvern Stătescu și asupra d-sale toate privirile se ațintesc. Insă prezidentul senatuluĭ ca și d. Aurelian, ca și d. Sturdza, zadarnic se va încerca să dea viață la ceea ce este mort și putrezit deja. D. Statescu, singur nu va putea alcătui un minister durabil, iar ca să se încerce o împăcare generală cu foc bengalic și pupăturĭ, aceasta este o iluziune pe care de sigur nicĭ d-sa nu o crede realizabilă.

O a patra formațiune nu există. Partidul liberal a epuizat pe toțĭ șefiĭ, el se vede în imposibilitate să alcătuiască un minister care să'l reprezinte întreg, saŭ aproape întreg, lăsînd la o parte chiar personalitatea gălăgioasă a d-luĭ Fleva.

In aceste împrejurărĭ criza nu este numaĭ sturdzistă, *ci ea este* maĭ cu seamă *o criză liberală* fără de leac. Liberalizmul evoluînd de la 1848 spre politica *practică*, a devenit reacționar și-a pierdut în drum toate ideile carĭ eraŭ rațiunea luĭ de a fi. O dată cu ideile a pierdut pe toțĭ oameniĭ carĭ în lipsă de principiĭ ar fi putut să țină adunată într'un singur și puternic mănunchiŭ cohorta aceasta de politicianĭ, carĭ nu văd în viața politică, de cît un mijloc de a ajunge și de a se căpătui.

De altmintrelea același lucru se întîmplă în tabăra opusă, a partiduluĭ conservator. Aceasta însă are superioritate asupra celeĭ d'întîĭ, o superioritate trecătoare, aceea că *șeful* n'a închis încă ochiĭ, că bătrînul Lascăr Catargiu, încă este în picioare și că ast fel maĭ poate să rețină poftele, să facă să se micșoreze apetiturile și impacientele. Cît însă va ține această superioritate relativă și trecătoare și ce se va întîmpla în ziua cînd conservatoriĭ se vor găsi ca și liberaliĭ cu o droaie de sub-șefĭ ambițioșĭ din carĭ nicĭ unul însă nu este atît de destoinic ca să șĭ impună voința și să disciplineze armata? Atuncĭ va începe perioada acută a *crizeĭ conservatoare* și deci a întreguluĭ parlamentarizm romîn.

Const. Mille

SATIRA ZILEI

Gratis!

Citim în ziarul *Universul* care „se tipărește cu mașina rotativă Koenig și Bauer unică în Romînia“, următorul anunciŭ foarte interesant, domnilor!

Gratis! Gratis!

La administrația ziaruluĭ *Universul* strada Brezoianu No. 11, se repară or-ce ceasornice, pendule etc., **maĭ ieftin de cît orĭ unde!**

Nu cred să fie un singur cetățean în capitala Romîniei, cu Casă proprie saŭ improprie, care să înțeleagă o iotă din acest anunciŭ. Căcĭ fie-care își va zice: orĭ reparația e gratis și atuncĭ e aproape de mintea omuluĭ că trebue să fie maĭ ieftin ca orĭ unde, saŭ această reparație este maĭ ieftină ca în altă parte și atuncĭ e cu parale.

Nene Cazavilane, de-la o vreme aĭ început să daĭ cu luleaua prin cenușă!

Ceea ce însemnează că a trecut vremea hapurilor de catramină!

Vax.

Căpit. V. V. Teodorul

din regimentul Războenĭ

Inițiatorul ridicăreĭ monumentuluĭ de la Războenĭ, împreună cu căpitaniĭ Popovicĭ și Neamțu Ioan pe care îĭ dăm maĭ jos.

Conflictul austro-ungar

Cestiunea provizoratuluĭ. — Discursul luĭ Bilinski. — Unguriĭ și aceste discursurĭ.

Cetitoriĭ aud de un timp încoace vorbindu-se mereŭ de provizoratul austro-ungar. Vom repeta aci ce însemnează acest provizorat: tratatul în baza căruia Austria și Ungaria formează o singură monarchie, a expirat în acest an. Pînă să se facă un alt tratat, ambele ministere aŭ convenit să facă un tratat provizoriŭ. Camera ungară a primit acest *provizorat*. Camera austriacă însă, din pricina campanieĭ obstrucționiste, n'a votat nicĭ pînă astăzĭ acest provizorat.

*

Guvernul Badeni are însă tot interesul ca tratatul provizoriŭ să'ĭ fie votat de Reichsrath neapărat, căcĭ cu ocazia votăreĭ tratatuluĭ în Camera maghiară, baronul de Banffy a declarat, că nu va primi nicĭ o dată ca în Austria să se aplice dispozițiile tratatuluĭ prin mijlocul uneĭ loviturĭ de stat.

După multe sforțărĭ, ministerul austriac a reușit în sfîrșit ca proiectul de provizorat să fie trimes de Camera înaintea comisiuneĭ budgetare. Dar nicĭ această comisiune nu poate lucra așa de repede cum ar fi pe placul guvernuluĭ, și afară de aceasta nu prea pare a fi favorabilă proiectuluĭ.

*

Avînd acestea în vedere ministrul de finanțe austriac a ținut o cuvîntare violentă, în care spunea că dacă proectul de provizorat nu va fi în curînd votat, guvernul austriac se va vedea silit să aplice articolul din Constituție, prin care se spune că la caz cînd Reichsratul ar refuza să lucreze, guvernul poate pune în aplicare legĭ și tratate numaĭ printr'un simplu decret imperial contra-semnat de minister. Această declarațiune a unuĭ ministru, a produs o senzație enormă în întreaga Europă, dar maĭ ales în Ungaria, unde se manifestează tot maĭ mult dorința uneĭ despărțirĭ de Austria.

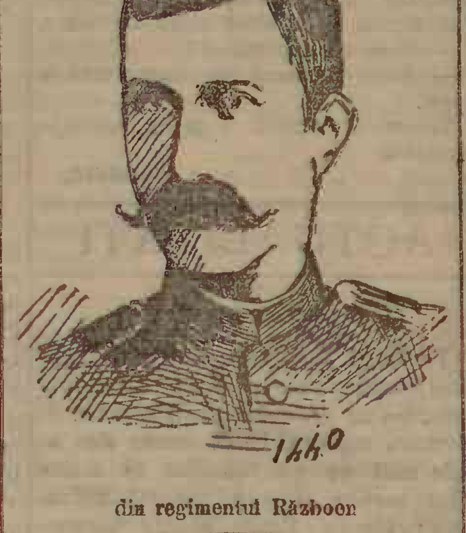
*

Momentul de față se pare Ungurilor cu deosebire propice pentru realizarea idealuluĭ lor — cum îĭ zic eĭ — *istoric*. Ziarele oficioase ungureștĭ aŭ un limbagiŭ foarte aspru și clar. Ele declară că dacă Badeni va face o lovitură de stat, Banffy va răspunde și el printr'o lovitură. Dacă guvernul austriac va aplica articolul 14, guvernul maghiar se va vedea silit să aplice articolul 82 din legea din 1868 prin care se spune că dacă tratatul nu va fi primit de Camerile austriace, Ungaria are dreptul să ia asupră-șĭ guvernămîntul întregeĭ monarchiĭ.

După cum se vede, un conflict între Austria și Ungaria e în perspectivă. Deja declarațiunile reciproce sînt de o mare gravitate...

Pol

Căpit. Popovicĭ Ioan

din regimentul Războenĭ

Geandarmeria rurală

S'a vestit prin ziare despre lupta geandarmilor ruralĭ cu banditul Piele-verde, luptă întîmplată în comuna Brăeștĭ, județul Iașĭ.

Imprejurările în carĭ s'a dat această luptă și faptul că banditul a putut scăpa din mîinele geandarmilor, după ce fusese dezarmat, denotă că geandarmiĭ ruralĭ, orĭ aŭ o foarte proastă disciplinare, orĭ că soldațiĭ noștriĭ sînt ast-fel crescuțĭ în cît sunt cu totul lipsițĭ de curagiŭ, orĭ, în fine, că geandarmiĭ sunt de conivență cu bandițiĭ.

După versiunea dată de ziare Piele-verde a fost dezarmat de către brigadier, imediat, și, după aceea a putut scăpa nevătămat, de și era de față o întreagă poteră de geandarmĭ.

Noĭ nu maĭ înțelegem un asemenea act de poltronorie. Noĭ nu putem admite că o poteră de geandarmĭ să n'aibă curagiul de a prinde pe un singur bandit dezarmat și confinat într'o odaie.

De aceea cu geandarmiĭ aceștia trebuie făcut un exemplu serios pentru ca să nu le maĭ vie și altora pofta de a repeta lucrul.

Saŭ avem o geandarmerie serioasă alcătuită de oamenĭ disciplinațĭ, curagioșĭ și cinstițĭ, orĭ dacă n'o putem avea în asemenea condițiunĭ, maĭ bine s'o desființăm.

Scurt.

Dragoș.

CULISELE POLITICE

Remaniarea ministerială

D. Dim. A. Sturdza președintele consiliuluĭ de miniștri, este decis să facă o remaniare ministerială.

Pentru moment aceasta îl și preocupă. Chestia este, cum să facă această remaniare ast-fel ca să-șĭ asigure concursul majorităților.

Tratativele urmează deja cu o parte dintre fruntașiĭ de la *Drapelul*.

Tratativele

Tratativele s'aŭ început la d. An. Stolojan și acum se urmează cu d. Dim. A. Sturdza.

Guvernamentaliĭ aŭ profitat de faptul că o parte dintre drapeliștĭ luptaŭ pentru aducerea d-luĭ Stătescu în capul guvernuluĭ și aŭ intrat în tratative cu drapeliștiĭ pe carĭ îĭ știaŭ că nu sînt de loc dispușĭ să primească șefia d-luĭ Eug. Stătescu.

D. Sturdza tratează acum cu d. Dim. Giani, președintele Camereĭ.

D-sa acordă drapeliștilor treĭ portofoliĭ în minister și președenția Camereĭ. Se angajează apoĭ să susție proectul de lege al caseĭ rurale și pe acela al C. F. R. propus de d. Em. Porumbaru.

Intre drapeliștĭ

Printre drapeliștĭ atitudinea d-luĭ Dim. Giani și a încă cîțĭ-va fruntașĭ drapeliștĭ a produs o mare încurcătură.

Partizaniĭ unuĭ guvern Stătescu sînt cu totul dezorientațĭ, maĭ ales că o combinație cu d. Stătescu pare aproape imposibilă din cauza îndărătniciei acestuia.

De aceea acum chiar și d. Porumbaru, Xenopolu, Delavrancea carĭ luptaŭ pentru decapitarea d-luĭ Sturdza se văd silițĭ să bată în retragere și să primească a trata fără această condiție.

Chestia este însă să se facă ast-fel împăcarea, în cît să se salveze onoarea drapeliștilor, adică să admită d. Sturdza cîte-va chestiunĭ de program din acelea asupra cărora aŭ insistat maĭ mult ceĭ de la *Drapelul*.

Așa, se discută acum ce soluție să se dea afacereĭ cu linia Rotterdam și chestieĭ Macedonene.

Remaniereă

Sturdziștiĭ daŭ ca sigură știrea că remanierea se va face înainte de deschiderea corpurilor legiuitoare și că treĭ aurelianiștĭ vor intra în minister.

Rep.

Primăria și săracii

Pentru a cincea oară consiliul comunal al Capitaleĭ, fiind convocat, nu s'a putut întruni, membriĭ neființd în număr.

Și pe cînd edilii își văd de gheșefturile lor, termometrul arată deja 10—12 grade de frig, lemnele sînt scumpe, petrolul e scumpit, pîinea se menține scumpă, de și griul s'a eftenit, în bordeiele sărace fluerá vîntul, ca în capetele secĭ ale „părinților orașuluĭ“!

Pînă acum o lună se gîndeaŭ la panorame și monumente — și acum, cînd frigul și foamea bate la ușa săracului, domniĭ gospodarĭ aĭ Capitaleĭ nu găsesc nicĭ timpul pentru a se întruni.

De ce nu s'a început fabricarea de pîine în manutanța primărieĭ și armateĭ, cînd brutariĭ continuă să ia săracimeĭ 30 și 35 banĭ kilogr. de pîine?

De ce nu intervine aceiașĭ primărie pentru a opri exploatarea mizerabilă a vînzătorilor de petrol și lemne?

Nicĭ odată iarna nu a intrat maĭ curînd și cu maĭ mare furie ca azi— și cine să vie în ajutorul populațieĭ sărace?

Să crape de foame și să degere mojiciĭ — puțin le pasă celor aleșĭ de ciocoĭ și de parvenițĭ!

Satura

Atentat la libertatea preseĭ

Cetitoriĭ noștriĭ știŭ cum în gara de Nord un șef de gară imbecil și care se vede, nu și-a găsit încă stăpînul, a oprit vînzarea ziaruluĭ „Adevĕrul“. Această măsură este datorită uneĭ răzbunărĭ personale, de oare-ce zisul funcționar s'a simțit jignit de o notiță apărută în ziarul nostru.

Ne-am plîns direcțiuneĭ generale a căilor ferate, ne-am plîns ministeruluĭ de lucrărĭ publice, dar pînă acum nu s'a luat absolut nicĭ o măsură. Această lipsă de la simțămintele datorieĭ, ce însemnează oare de cît că și superioriĭ șefuluĭ de gară cu pricina sînt bucuroșĭ că s'a găsit un funcționar care să „boicoteze“ ziarul nostru, vinovat de a lovi în toate nedreptățile și nelegiuirile.

Nimenĭ însă nu vede că fapta șefuluĭ găreĭ de Nord e un atentat la libertatea preseĭ. Ducînd înainte sistemul Herescu, D. Saligny ar putea să dea ordine ca același lucru să se facă în toate gările și primăria Capitaleĭ care este proprietara chioșcurilor de ziare imitînd acest nobil exemplu, ar putea să poruncească chioșcarilor ca să nu vîndă de cît „Voința Națională“. Azĭ sîntem noĭ lovițĭ, mîine se va lovi în alt confrate care nu va plăcea guvernanților și tuturor funcționarilor inferiorĭ abuzivĭ de teapa luĭ Herescu.

Colectiviștiĭ și slugile lor, cred că gările și localurile publice sînt proprietatea lor și permit să se vîndă acolo numaĭ ziarele carĭ le sînt prietene.

Am apelat la ministru și la directorul general. Nu ne maĭ rămîne de cît parchetul, pentru ca să știm dacă e posibil ca în țara romînească libertatea preseĭ să fie sfărîmată, fără ca cine-va să pue la locul lor pe acești funcționarĭ abuzivĭ și stupizĭ.

Sănx.

UN CONSULT

(„Bolnavul“ saŭ Ministerul Sturdza stă întins pe pe un pat. Imprejurul săŭ maĭ mulțĭ medicĭ politicĭ, îĭ țin pulsul și se consultă pentru a preciza diagnoza.

Momentul este solemn. Nu e nicĭ foc bengal nicĭ tremolo la orchestră).

1-ul doctor aurelianist: Iubițĭ confrațĭ, după părerea mea bolnavul acesta nu maĭ are multe zile de trăit. Eŭ cred că ori-ce tratament este zadarnic.

2-lea doctor stătescist: Eŭ, de și recunosc că este destul de grav cazul, totușĭ socotesc că n'ar trebui să părăsim bolnavul. Nu în tot-d'auna boala lungă este moarte sigură; de aceea eŭ sînt pentru întreținerea energieĭ vitale prin tot ce știința cunoaște ca galvanice și paliative.

3-lea doctor sturdzist: Regret să o spun, dar eŭ sînt absolut de opiniune cum că bolnavul va fi vindecat de sigur, dacă i se va face o serioasă operațiune. Dacă vom ști proceda cu curagiŭ și dacă vom extirpa germeniĭ răuluĭ concentrațĭ în organele Stolojan, Djuvara și Ferichide, atuncĭ vindecarea poate fi privită ca sigură.

4-lea doctor flevist: Orĭ ce ațĭ face, domnilor, bolnavul este pe drojdiĭ. Oculta, orĭ cu cîțĭ doctorĭ s'ar căuta și orĭ cîte ilustrațiunĭ ar consulta, este osîndită la moarte; ea a primit lovitura de grație încă din ziua în care s'a despărțit de Nicolae Fleva, tribunul poporuluĭ romîn.

Eŭ cred că nimic nu maĭ poate vindeca pe acest bolnav care este deja un cadavru; nimic, nicĭ Camora din Camere nicĭ scalpelul chimistuluĭ!

5-lea doctor conservator: Părerea mea se apropie maĭ mult de aceea a confrateluĭ flevist. De aceea, fiind silit să mă retrag de lîngă d-voastră pentru a căuta pe un alt bolnav din familia mea, declar că mă raliez în totul la opiniunile sale, și în același timp d-sa mă va reprezenta în totul în consultul d-voastră.

3-lea doctor sturdzist: Văd cu părere de răŭ, că noĭ nu ne putem înțelege. De aceea eŭ propun să amînăm orĭ-ce hotărîre pînă la sosirea mareluĭ doctor suveran de la Sinaia.

Eŭ declar de pe acum, că voiŭ primi, întocmaĭ diagnoza pusă de dînsul.

. . . .

Vlan.

Căpit. Neamțu Ioan

din regimentul Războenĭ

CARNETUL MEŬ

„TIMBRUL“

Un biet țăran se prezintă erĭ la redacția noastră pentru a ne înmâna o plângere contra notaruluĭ și primaruluĭ satuluĭ. Când să ne dea plângerea, văd că'mĭ întinde și o coală de hârtie, purtând un timbru de 25 de banĭ... Era o cerere către redacție ca să i se primească plângerea. Și a fost foarte mirat când am tăiat timbrul și i l'am înapoiat.

Faptul acesta e de natură să sugereze serioase reflexiĭ.

Prin moravurile noastre legislative am făcut pe ceĭ săracĭ și oprimațĭ să piardă cu desăvârșire noțiunea că e posibilă o reparațiune la numeroasele ultragiĭ fizice și morale ale căror victime sânt pe fie-care zi.

Ieștĭ necinstit în tot ce aĭ maĭ scump, țĭ se dezonorează nevasta și copiĭ, libertatea ta e anulată și în beciurĭ de primăriĭ și polițiĭ trupul tăŭ e batjocura tuturor canaliilor sanguinare, pripășite în administrațiunile comunale și polițieneștĭ — eĭ bine, de n'aĭ veniturĭ de sute de leĭ lunar, de eștĭ cum-va bătut de soartă să n'aĭ de cât o pâine și o zdreanță pe tine, tu n'aĭ accesul justițieĭ, pentru că, batjocorit, dezonorat, maltratat până la sânge, bagĭ mana în buzunar și nu găseștĭ paraua cu care să începĭ a'țĭ face „formalitățile“, nu găseștĭ „cheltuelile de reclamație“, „cheltuelile de judecată“, „timbrul“, eternul „timbru“, fără de care viața și onoarea nicĭ că pot visa protecția legilor!

...Și așa sunt terorizațĭ săraciĭ cu „timbrul“ — orĭ de câte-orĭ încearcă să caute dreptate, în cât până și la presă aŭ început să se adreseze cu „timbru“!

Să-ĭ silim pe ceĭ ce jonglează cu teoriĭ și cu reforme să facă reforma aceasta mare, imensă, reforma abolireĭ „timbruluĭ“ și „formalităților“, cel puțin pentru cazurile când e vorba de viața și onoarea individuluĭ.

Nu va înceta bestialitatea câtă vreme mijloacele pentru infierarea eĭ nu vor fi la îndemâna tuturor, absolut gratuite pentru toțĭ membriĭ societățeĭ.

Jos „timbrul“ — pentru că drumul la justiție și umanitate trebuie să fie cu desăvârșire liber.

E. D. F.

RUDOLF VIRCHOW

Jubileul.—Activitatea științifică.—Virchow om politic.—Virchow profesor.

Zilele acestea s'a serbat la Berlin jubileul de 50 anĭ de profesorat al d-ruluĭ Rudolf Virchow, marele medic și antropolog, asupra căruia o lume întreagă privește astă-zĭ cu admirație. Ca toțĭ oameniĭ marĭ aĭ științeĭ, Virchow nu este numaĭ al națiuneĭ care are marea cinste de a'l număra printre capiĭ săĭ, el este al nostru al tutulor,—o pildă vie de perseverență în muncă și de consequență în ideĭ.

Toată Germania a salutat pe octogenarul bătrîn și toată lumea a salutat pe geniul științeĭ medicale, pe profesorul universitar Rudolf Virchow.

* *

Virchow s'a născut la 1 Octombrie 1821 în Schivelbein (Pomerania) și și-a făcut studiile medicale la Berlin.

La 1843 a fost numit medic secundar și la 1846 prosector al spitaluluĭ „Caritatea“ din capitala Rusiel. In 1847 fondă împreună cu Reinhardt „Archiva pentru anatomia patologică și fiziologie precum și pentru medicină clinică,“ pe care — după moartea coleguluĭ săŭ — o continuă singur. Odată cu scoaterea revisteĭ, Virchow a început să ție la universitate un curs de anatomie patologică; la 1847 a fost întărit în acest loc de guvernul prusac care la 1848 l'a trimes în Silezia pentru ca să studieze epidemia de tifos care bîntuia pe atuncĭ, din pricina foameteĭ ce făcea ravagiĭ prin populațiunea săracă.

*

In 1849 participă la mișcarea revoluționară ce se dezlănțuise în potriva absolutismuluĭ prusac, și plăti tendințele sale liberale și democratice cu toate funcțiunile de stat pe carĭ le ocupa. In acest an nefericit pentru dînsul din punctul de vedere material, cade însă prima sa lucrare științifică maĭ importantă și anume scrierea „Tendințe unitare în medicina științifică“, scriere în care expune tendințele sale științifice. Abia scos din funcțiune de guvernul prusac și deja Virchow fu numit profesor de anatomie-patologică la universitatea din Wuerzburg, de unde reuși să-'șĭ facă în scurt timp un renume universal. La 1855, fu rechemat de guvernul prusac la universitatea din Berlin și pus în fruntea Institutuluĭ anatomico-patologic, care abia fusese fondat. Virchow făcu din acest institut un centru enorm de activitate, în care mulțĭ savanțĭ maĭ tinerĭ putură să lucreze în mod independent.

*

Lucrarea cea maĭ însemnată a luĭ Virchow însă, aceea care îĭ asigură renumele și pentru viitor, este scrierea apărută la 1858 și intitulată „Patologia celulară bazată pe teoria țesăturilor fiziologice și patologice“. In această scriere Virchow îșĭ expune teoria sa despre cauza boalelor, teoria care a răsturnat fundamental știința patologică. In esență, Virchow zice: Celula este cea maĭ simplă expresie a viețeĭ; ea formează în orĭ ce timp punctul de plecare și centrul tutulor fenomenelor viețeĭ. De oare-ce însă celula este centrul vieței, ea trebuie să fie și centrul boalelor, căcĭ boala este numaĭ un fenomen propriu al vieței. Și în sînge elementele celulare, anume corpusculele din sînge, sînt centre ale vieței și cît privește nerviĭ, mușchiĭ, și orĭ ce fel de țesăturĭ, s'a dovedit în mod neîndoios că activitatea lor e legată de existența unor elemente de formă celulară saŭ ieșite din celule.

Această lucrare într'adevăr splendidă și măreață a luĭ Virchow, nu e însă singură; dară cercetările și descoperirile sale științifice sînt atît de numeroase, în cît se poate spune că anatomia patologică în maĭ toate părțile eĭ, îĭ datorește și luĭ forma ce o are astăzĭ.

*

Dară nu numaĭ asupra patologieĭ, ci și asupra întregeĭ medicine, Virchow a avut o influență enormă.

Pe lîngă activitatea sa științifică, Virchow maĭ dezvolta încă și o a-

prigă activitate politică. De la 1859 el a fost ales necontenit consilier comunal al oraşului Berlin. La 1862 a fost ales ca deputat în Camera prusacă iar de la 1866 a fost mereu ales pentru Reichstagul german, pînă cînd acuma patru ani a căzut, iar în locul său a fost ales un simplu lucrător socialist.

In antropologie Virchow este un aprig adversar al teoriei lui Darwin în combaterea căreia se bizuieşte mai mult pe argumente umanitare, de cît pe argumente ştiinţifice. Virchow nu vroieşte să admită că omul — acest domnitor al creaţiunei, să se tragă din maimuţă... Cu toate acestea Virchow are şi reale merite în domeniul antropologiei, şi e de ajuns să citâm că el a fost iniţiatorul societăţei antropologice.

Cu două zile înainte de aniversarea de 50 ani ai profesoratului său, a fost lovit, pe cînd îşi ţinea cursul, de o indispoziţie, care a îngrijit mult pe amicii bătrînului savant. Dară Virchow a rezistat bine boalei şi a putut să primească comisiunea care venise sâ'l felicite.

Strat.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(Din coresp. lui Chiţibuş cu cititoarele sale)

Celestei

C'était dans la nuit brune
Sur le clocher jauni
La lune
Comme un point sur un i
(Musset).

Drăgălaşo, de cîte ori nu te-o fi mîngiiat şi pe tine luna cu blîndele ei raze, de cîte ori nu ţi-o fi şters ea plînsul!

Cine ştie poate şi acum, căci e o lună, o lună de nu mai dă pas nici stelelor să licărească şi ce argintate par coperişurile sub lumina ei! In ce colţ te vei fi ascunzînd tu, îmi spui?

O, sunt şi eû acum în tîrgul vostru, şi am tot căutat să văd ce aveţi şi voi mai de seamă p'aci: e adevărat că am avut ici colo senzaţii mari—dar atît de rare şi atît de departe de ce credeam eû—mi-i atît de dornic sufletul după frumuseţi multe, multe.

Şi nu intrebi, nu, cum de m'am îndurat să'mi las satul şi cîmpia, şi valea s'atîtea s'atîtea; vezi că tu nu ştii că Rodica a fost bolnavă, bolnavă de era să moară sărăcuţa.

Şi nu că avea de ce să-i fie dragă viaţa, Rodicăi, dar năzueşte să'şi vadă măcar şirul traiului cum 'i-o fi mai departe, dar Rodica a scăpat acum de infrigurarea de mai 'nainte, a scăpat, căci cel ce vindecă toate, 'i-a spus că o să se facă iar rumenă şi voinică numai să nu mai lîncezească şi mai cu seamă să n'o mai apuce ploaia pe cîmpuri, că atunci se duce acolo, de unde nu se mai întoarce nimeni. Iţi pare bine ţie mucuţo, iţi pare bine ca o să fim toată iarna amîndouă aproape: iar cînd va vremui afara, noi la gura sobei, cîte n'o să ne tarnuim, aşa-i?

Inima ţi-e închisă spui tu, ţi-e închisă, căci cine poate înţelege traiul nostru, traiul nostru dus într'o continuă aşteptare a unei fericiri nehotărîte, în care ne simţim amar singurătatea şi încă şi mai amar nevoia prieteniei calde, a unui suflet, căruia să-i spui tot, bucurii ca şi suferinţe, să te spovedeşti lui şi el să te înţeleagă. Numai cu o aşa atmosferă te poci strecura printre nenumăratele greutăţi şi nemulţumiri, ce se numesc viaţă. Celesto, cît e de îndreptăţită starea noastră prin versurile lui Hugo:

Hélas! comme le coeur est lourd
Quand il est aride!

Nu'mi daû seama de ce adesea ori încercăm stări sufleteşti de o nehotărîtă durere, transmisă de gîndurile celor pe cari îi iubim: nu-i aşa şi cu tine? Uite, nu ştiû de ce eri m'am gîndit la tine ca eşti tristă şi am plîns, am plîns plînsul ce nu uşurează dar care îţi rupe băerile inimei, şi gîndul întristărei tale mi-a venit aşa d'o dată, la cotitura unui drum. Era acolo o curte ce părea pustie, cu arbori desfrunziţi, goi: într'un colţ o bancă îngropată într'un val de frunze gălbejite, iar printre brazde răzlete şi par'că mîhnite, se ridicaû florile tîrzii de toamnă, flori ruginite şi albe. Dar şi arborii desfrunziţi, goi, şi banca, şi grădina toată pustie, şi frunzele răvăşite, toate foşneaû dureros, toate par'că 'şi povesteaû visurile dragi de altă dată şi ne spuneaû nouă:

Si tout ce que l'on aime dans cette vie étrange
Pouvait donner une âme a notre âme en échange!

Am plecat d'acolo cu ochii umezi; ce or fi zis trecătorii cări mă vedeaû ştergîndu-mi lacrămile în drum! Dacă Chiţibuş m'ar fi întîlnit, cine ştie de nu 'şi-ar fi recunoscut corespondenta—nu cred însă după plîns, ci mai lesne, după mein Tyroler Hût, asemenea cu cea din drăguţa-i carte poştală, iar dacă am fi vorbit, poate în loc de impresiile de sus, 'i-aşi fi spus că am vizitat şi Sala de depeşi a ziarului său, că mi-a plăcut mult prin multele noutăţi frumoase ce are, că aşi fi vrut să mă uit mai cu de-amănuntul la toate, dar cartea cumpărată mi s'a dat prea repede—şi de, mi-a fost frică să mai staû, mi-a fost frică să nu se cunoască *că sînt de la ţară.*

Dar cum alunec, vezi Celesto, n'aş mai isprăvi stînd de vorbă cu tine, 'mi eşti atît de dragă, da, drăguţă mult.

Rodica.

Marţi, Bucureşti.

CRONICA

Epilogul unei tragedii

Cetitorii sînt în curent cu nenorocita afacere Dreyfus.

Ori cît s'ar susţine de guvern vinovăţia ex-căpitanului, ultima campanie a lui Sheurer Kestner a făcut pe mulţi să creadă că justiţia a greşit cînd l-a condamnat bazîndu-se pe probe nu tocmai suficiente.

Un văr al lui Dreyfus, tată a patru copii, a fost adînc zdruncinat de ruşinea ce căzuse asupra familiei sale în urma condamnărei ex-căpitanului. Suferea atît de mult în cît nu îndrăznea să'şi pronunţe numele, — ci peiţiona la minister ca să'i fie permis să şi'l schimbe.

La urma urmelor Dreyfus, care se ocupa cu succes de afaceri financiare, s'a sinucis împreună cu femeia şi cei patru copii, aprinzînd cărbuni în dormitorul închis din toate părţile.

Intr'o scrisoare pe care a lăsat-o, Dreyfus declară că a murit de bună voie şi mulţumit, că soţia sa a vroit să moară împreună cu el, — şi că, întru cît priveşte copii, de oare ce eraû prea mici şi nu puteaû alege între viaţă şi moarte, el a ales pentru dînşii moartea.

Pînă acum nu se poate crede de cît că Dreyfus s'a sinucis din pricina condamnărei vărului său. Dacă şi acesta ar fi condamnat nevinovat? Gîndindu-te numai la această posibilitate fiori te petrec...

Mai bine să fie iertaţi zece vinovaţi, de cît să se pedepsească un singur nevinovat...

Inter

Revista cărţilor

Contribuţiuni la studiul inervaţiunei laringelui, de dr. Arghir Babeş, un volum. in 8° de 100 pagini şi 5 planşe. Tip. *Gutenberg*. Aceastâ lucrare este teza cu care d-rul Arghir Babeş, prosector de anatomie şi redactor la revista medicală *Spitalul*, a trecut doctoratul în medicină. După reuşitele acestei lucrări putem să spunem numai atîta că d. Babeş, graţie acestei teze a fost primit doctor *magna cum laude*.

Din traducerile mele, de George Caţafany. Un volum in 8° de 276 pagini. Bîrlad, tip. Caţafany. D. Caţafany, tipograf din Bîrlad, a tradus în limba romînă mai multe nuvelete din greceşte pe cari le-a adunat acuma în volum.

Lucrarea d-lui Caţafany este demnă de-a găsi imitatori.

Din Botoşanî

(Corespondenţă part. a „Adevărului)

Vizita ministrului de instrucţiune. — La Botoşani. — Ziua de Luni. — Ziua de Marţi. — Plecarea.

D. Haret, ministrul instrucţiunei şi al cultelor, cu ocazia sosirei d-sale la Iaşi, s'a hotărît să viziteze şi oraşul nostru şi să inspecteze toate şcolile secundare şi primare. Dar nu numai atîta; d. Haret a ţinut în acelaşi timp să convoace şi consiliul profesoral al liceului ca să discute proiectul de lege ce are de gînd să propună. Cum însă ţinea să inspecteze şi şcolile din oraşele şi comune, d-sa a plecat din Iaşi cu trenul pînă la Podu-Iloaei şi de aci cu trăsura a plecat spre Hîrlău. Duminecă, 26 Octombrie, sosi la Hîrlău, unde luă dejunul, şi apoi porni la Botoşani, unde sosi la orele 5 şi jum. seara.

Un bucureştean pe zi

N. Ionescu Flămînda

Avocat din Capitală şi unul din păpuricii d-lui Fleva. A început cariera în magistratură şi el a fost judecătorul care a instruit afacerea celebră a lui Scarvulis din Brăila. Apoi s'a stabilit în Ploeşti avocat, redactînd ziarul *Curierul Prahovei* şi *Gazeta Sătenului*. De opt ani profesează cu mult succes şi demnitate avocatura în capitală.

De şi Păpurică, totuşi se deosebeşte de *tribun* în ceea ce priveşte pe *Regele*, pe care în întrunirea de la *Dacia* l'a atacat, pentru marea disperare a comitetului de 300, din care se cunosc numai 13 membrii.

Om bun şi amic sincer, nu compteazâ în baroû de cît prieteni.

Per.

La Botoşani. — Ziua de Luni

Indată ce a sosit, descinse la d. Arapu, prefectul judeţului, la care eraû invitaţi mai mulţi liberali, precum şi profesorii de la liceû. Aci s'a dat o masă splendidă, după care d. Haret discută cu toţi cei de faţă şi-şi expuse proiectul său de lege, exprimîndu-şi dorinţa de a fi realizat.

Conform unei programe hotărîte, d. Haret vizită şi inspectă Luni de la 8—11 jum., toate clasele din liceû, iar după masă vizită şi inspectă externatul secundar de fete. In special, d. ministru a fost nemulţumit de clădirea externatului, care e lipsit de lumină. Seara s'a ţinut întrunirea profesorală convocată de d. Haret şi unde s'a discutat proectul său de lege. Nu putem şti care e rezultatul, dar de sigur că profesorii aû susţinut memoriul lor de astă iarnă, prin care cer numai 7 clase. Seara d. ministru a luat cina tot la d. Arapu.

Ziua de Marţi.—Plecarea.

Dimineaţa zilei de Marţi a fost consacrată pentru vizitarea şi inspectarea şcoalelor primare de băeţi şi fete. Masa a luat'o d. Haret la d. Leonescu, senator, care de asemenea a invitat multă lume. Toată după masa de la 2—4 a vizitat mai multe biserici şi in special catedrala *Ospenia*. La orele 4.45 era hotărîtă plecarea domnului Haret. In adevăr, la orele 4.45 d. Haret pleacă din Botoşani. La gară aû asistat toţi profesorii liceului, d. prefect, reprezentanţii primăriei, toţi deputaţii şi senatorii, precum şi serviciul poliţienesc. D. ministru pleacă la Roman ca să inspecteze şcolile de acolo, iar de la Roman avea să se ducă la Galaţi.

Pst.

Stirî teatrale

D-ra Medianu, primadona operei este de cîte-va zile bolnavă.

Dacă d-sa nu se va restabili zilele acestea, apoi va trebui să se intervertească ordinea repertoriului.

*

Mîine seară se deschide stagiunea de operă. Se va cinta *Favoritta*. Rolurile principale le ţin d-ra Mărculescu şi d nii Theodorescu, Deliu, Băjenaru etc.

*

Direcţia teatrului nu a dat autorului revistei *Ciapcânii* permisiunea să reprezinte piese la unul din teatrele din Bucureşti.

Ar fi bine să se publice deciziunea comitetului pentru că e o foarte importantă chestie să ştim dacă s'a instituit cenzura în ţara romînească.

Moşu

CARNETUL JUDICIAR

Gîştele-s grase şi greţoase

— Dumneaiei, spune reclamantul arătînd pe inculpată, se divorţa de bărbat şi eû mă divorţam de nevastă. Ne-am văzut la tribunal. Ne-am plăcut şi am hotărît să ne luăm, după ce-om sfîrşi divorţurile. Pînă una alta ne-am şi logodit. Şi de, ca omul, am trimes cîte-ceva la logodnică. Ba purcel, ba curcan, ba ghete, ba roche, ba cercel, inele, ba ceva hîrtii de cheltuială, că d-neaiei îmi cerea într'una.

Intr'o zi primesc un răvaş. Ui-te'l:

„Bobocelule,

Să nu-mi mai trimeţi nici rate, nici gîşte, că-s grase şi greţoase. Mai bine trimete ceva pui de găină, ca-s uşori la mistuit. Să'mi trimeţi o ştiucă dă două chile rasol, vre-o cinci cegi fripte, o litră de icre negre, o damigeană de vin negru, să'i tragem un chef să se ducă pomina.

A matale pur tujur
Marghioliţa".

Cum am citit răvaşul, am dat fuga în tîrg şi 'i-am trimes tot ce 'mi-a cerut.

— 'Mi-ai trimes de te-ai spetit, răspunde inculpata. 'Ţi-am cerut ştiucă rasol şi cegă friptă şi 'mi-ai trimes peşte crud. Şi nişte vin acru ca oţetul, adaose dînsa strîmbîndu-se par'că îngreţoşată.

— Era acru, hai? Dar ai ştiut să-l bei cu craii. Cînd am venit şi eû, nu mai era nici picătură. Şi cînd v'am cerut socoteală, aţi tăbărît pă mine de m'aţi bătut de am zăcut o lună în spital.

— Nu-i adevărat.

— Cu ce dovedeşti că te-a bătut? întreabă preşedintele. Ai martori?

— Da dă unde? Era numai ea cu doui hondrălăi; aû inchis uşa, m'aû bătut pînă s'aû săturat şi pe urmă m'aû dat afară.

— Bine, ce pretenţii ai?

— Să'mi plătească refeneaua o sută de franci.

Tribunalul în lipsă de probe, achită pe inculpată.

Condeiû.

ACTUALITATI

Maiştrii nordici

Pe lîngă literatura modernă franceză, aceia care a făcut mai multă senzaţie în deceniul nostru, este literatura nordică. Două nume sînt acele cari ne vin imediat în minte cînd vorbim despre această literatură: Henric Ibsen şi Bjornsterne Bjornson. Ibsen este răscolitorul adînc al sufletului modern, al epigonului care populează lumea noastră modernă. Toate anomaliile sufleteşti îl tenteazâ: femeea-bărbat şi bărbatul-femeie, şi în mijlocul mizeriilor ce descopere fără milă, zăreşte idealul măreţ în dragostea adevărată, în sinceritatea nestrămutată, în dragostea pentru adevăr. Aceasta este ideea fundamentală care trece ca un fir roşiû prin toate lucrările lui Ibsen.

Ibsen

Şi avînd aceasta în vedere, se poate spune cu drept cuvînt că Ibsen este tendenţionist în artă.

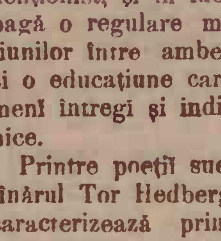
Ibsen este un cunoscut al cetitorilor romînî. Diferite scrieri ale sale, precum sînt *Stâlpii societăţei*, *Strigoiî*, *Rosmersholm*, *Copilul Eyolf* aû fost traduse în romîneşte, şi o parte din piesele acestea s'a şi dat pe scenele noastre.

Dintre scriitorii nordicî mai puţin cunoscuţi, se cuvine să 'l citâm pe Avn Garborg, care 'şi-a făcut un mare renume prin romanele sale. Garborg este în primul rînd descriitor de moravurî. Naturalist nestrămutat, el caracterizează pe reprezentanţii tuturor curentelor literare. Ca toţi scriitorii nordici el este absolut naţionalist, fără însă ca aceasta să împiedice ca tipurile create de dînsul să aibă ceva mai general, ceva omenesc, care să le cîştige interesul şi simpatiile cititorilor în genere. El a moştenit de la părinţii săi, nişte simpli ţărani norvegieni, tendinţa de a polemiza mereû. In romanele sale el satirizează naţionalismul fals, utopiile romantice, ipocrizia religioasă şi corupţiunea politică din patria sa. Asemenea însă tuturor scriitorilor nordici el este tendenţionist, şi în lucrările sale el propagă o regulare mai liberă a relaţiunilor între ambele sexe, precum şi o educaţiune care să producă oamenî întregi şi individualităţi puternice.

A. Garborg

Printre poeţii suedezi, se distinge tînărul Tor Hedberg. Lucrările lui se caracterizează printr'o profunditate care adesea ori te înspăimîntă. Ar vrea ca prin reprezentarea soartei unor oameni, să recunoască şi să dezvelească scopul şi sensul existenţei. In poeziile sale se vede un fel de dor după fericire şi bucurie. Pretutindeni ne întîmpină cestiunea cum se pot cuceri aceste bunuri. Tor Hedberg nu este însă—după cum s'ar putea lesne crede în urma celor spuse—pesimist. El găseşte soluţiunea tuturor mizeriilor într'o dragoste conştientă. El spune că această dragoste nu aduce fericire zgomotoasă, căci ea este de obicei rezultatul unei lupte enorme. Dară această dragoste aduce pacea, şi asta-i ajunge duiosului poet. Poeziile lui Hedberg — zice Brausewetter, după care luăm aceste note precum şi acele asupra lui Garborg —sînt duioase şi profunde; el posedă o concepţie realistă a lucrurilor, dară ştie să înconjoare totul cu o aureolă de măreţie şi frumuseţe.

T. Hedberg

Abrac.

Litere-Arte-Ştiinţe

Ducele de Coburg a dat ordin ca să se publice un concurs între poeţii germani pentru cele mai bune piese de teatru, scrise într'aşa un chip, în cît să poată fi reprezentate cu succes, pe scene mici şi de diletanţi. Subiectele pieselor vor trebui să fie luate din istoria cetăţei Coburg.

*

De la 10—17 Aprilie s. n. 1898 se va ţine la Madrid al nouălea congres de higienă şi demografie. Ordinea de zi a congresului a fost deja stabilită şi tipărită în patru limbi. Se vor organiza şi o serie de serbări. Şedinţele se vor ţine în vasta sală a palatului de industrie. Se aşteaptă ca foarte mulţi delegaţi să vie la Madrid, aşa că congresul acesta nu va rămîne de loc în urma acelora din trecut.

*

Mascagni a isprăvit noua sa operă „Yris". Subiectul e japonez şi constă din povestea unei tinere fete care a fost furată de lîngă tatăl ei orb de către un proxenet. Fata e menită să fie dată pe mîna unui prinţ; se refugiază însă într'o mînăstire unde moare de supărare.

*

Papa Leo XIII a hotărît, să puie într'una din nişele goale ale bisericei sf. Petru din Roma, statuia noului sfînt Petru Fourier. Cu executarea statuiei a fost însărcinat sculptorul francez Louis Noël.

MEMENTO

— **Vineri**, *31 Octombrie, 1897* —

~~ La Curtea de apel, sect. II procesul furtului de la ministerul de finanţe.

~~ Azi începe în toată ţara verificarea recenzămîntului contingentului 1898.

~~ Diseară la ministerul de interne întrunirea comisiei pentru modificarea legei drumurilor.

Spectacole

Teatrul Naţional.—Rélache.

Teatrul Hugo. — Debutul Lona Barisson, Brebion, Valentine Petite, Sisters Mordon, Sed Black, velocipedistul fenomenal, Mendozza şi întreaga trupă.

Teatrul Boulevard. — Lynnès, Fagètte, Cinq Batignolles, Hilarys, Tordant, etc. etc.

Sala Bragadiru: Concerte de orchestră.

Café Boulevard: Concertul orchestrei Weinberger.

Café Naţionala: Concertul Capelei d Dame.

SERILE BUCUREŞTILOR

— Comşa —

Hrean de Braşov, crenvurşti „ceva-extra" şi bere: iată consumaţia primă de la „frachele" Comşa de pe Bulevard.

Aci proletariatul manual îşi dă mîna cu cel intelectual şi se ţin bine — pentru că nu-i mai ţin picioarele.

Aci vezi un grup de lucrători cehi, alături de masa cîtor-va vechi boemi ai literaturisticei şi gazetăriei romîne — şi la un moment dat halbele se ciocnesc într'o dulce şi universală simpatie.

Florărese şi alunari apar şi dispar, fumul creşte cu cît creşte şi noaptea.

Intr'un colţ, cîte-un tînăr lucrător, neamţ saû ceh, băiat voinic, pe trei sferturi afumat şi cu luleaua neamţului în doi dinţi, cade în efuziuni lirice, după gîtul blondei lui, care chip se apără şi'şi îndeamnă amantezul la demnitate familistică. Ea îi pune cîte o alună în gură, el izbucneşte în cîte un *Iuhei!* plin de viaţă, de se cutremură berăria.

E Sîmbătă şi 1 de noapte. La Comşa un grup de proletari nemţi intonează marşul socialist: *Die Arbeit hoch!*, de la altă masă se răspunde cu *Marseilleza* saû *Deşteaptă-te Romîne!*

E 2 de noapte: despărţirile încep: cu rîsete, sărutări şi promisiuni de întîlnire a doua zi. Nevestele îşi iaû bărbaţii la braţ, fetele îşi iaû ibovnicii şi o pornesc la casele lor.

E 3 de noapte. Comşa dormitează pe un scaun din fund.

Vre-o 2—3 intîrziaţi fredonează cu buzele cam încleiate, unul cearcă să facă un carambol la biliard, dar de geaba... In uşă, sprijinit de perete, sforăie un alunar....

Lafit.

FEL DE FEL

Bilanţul de la Monte-Carlo. — Cine n'a auzit despre acest tripoû ale căruia venituri sînt suficiente pentru întreţinerea unui stat întreg? Cine n'a auzit despre acest tripoû în care atîţia oameni s'aû îmbogăţit, în care însă tot atîţia oameni 'şi-aû lăsat averea şi chiar viaţa? Iată budgetul statului Monaco:

La venituri găsim: veniturile băncei de joc: 14 milioane 850 mii franci; La cheltueli: lista civilă a prinţului Albert de Monaco 2 milioane franci; Poliţia, jandarmeria, instrucţiunea publică şi instituţiuni 1 jum. milioane; directori, administratori, crupieri şi personal de serviciû 1 milion; teatru, orchestră, alergări, regate, dare la semn şi bine-faceri 800 mii franci; anunciuri şi reclame 500 mii fr. bani de drum pentru jucători nenorociţi, pentru a le mijloci întoarcerea acasă 100,000 franci; tot atîta s'a cheltuit pentru a evita sinuciderî. Cu toate acestea 35 oameni 'şi-aû luat viaţa din pricina pierderilor ce aû avut la joc.

*

Păpuşa alianţei. — Alianţa franco-rusă a ajuns un adevărat caraghiozlîc. Acum cît-va timp preşedintele consiliului comunal parizian d. Santon, a primit un pachet din Petersburg. In pachet se afla o păpuşă frumos îmbrăcată în haine ruseşti. Pachetul era însoţit de o scrisoare semnată Maria Foncikow, — o fetiţă de 6 ani a colonelului rus Foncikow. Scrisoarea spunea că păpuşa să se dăruiască

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL

No. 17

UCIGAŞUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întîia

Uşi încuiate

VII

Nimic!

— Nu se ştie!... murmură D. Bussus printre dinţi.

Se pare că nici procurorul, nici judecătorul nu auziseră aceste cîte-va cuvinte.

Comisarul Guerin, procurorul şi chiar D. Servian, de felul lui cu mult mai calm de cît cel-l'alţi doi, priveaû în toate părţile.

— E de necrezut, ziseră ei, văzînd că nu găseşte nimic.

Toate eşirile acestor odăi, uşile, ferestrele, toate sînt închise bine...

N'a putut să intre aci prin nici una din aceste deschizături...

Şi, cu toate astea, e indiscutabil: asasinul s'a introdus în odaia victimei!...

Se căută prin sobe.

Focul fusese aprins pretutindeni în seara aceea şi în zilele precedente.

Se vedeaû chiar cîţi-va tăciuni încă în fundul vetrei din camera Laurei; în budnar însă, ca şi în cabinetul de tualetă nu mai era nici urmă de foc — şi cenuşa stătea neatinsă, aşa că, dacă un asasin s'ar fi scoborît prin horn, cenuşa, atinsă prin căderea lui, ar fi avut mai întîi o întipăritură adîncă şi apoi, pufnind, ar fi umplut unele mobile, lucru pe care ochii investigatori ai magistraţilor l'ar fi descoperit iute.

Mai mult, chiar picioarele pline de cenuşă ale asasinului ar fi lăsat urme pe covoare.

Dar nimic din toate astea, absolut nimic!...

D. Guerin ceru o lumînare şi, cu cea mai mare atenţiune, examină încă odată uşa care duce de la cabinetul de tualetă la scară.

Nici cel mai mic semn însă, nici cea mai mică urmă nu se vedea.

Cîte odată, în adevăr, răû-făcătorii practică o gaură imperceptibilă în cîte-o uşă închisă pe din 'năuntru şi, cu ajutorul unui cîrlig îndoit şi foarte subţire, trag zăvoarele.

La plecare, dacă voesc, ei reînchid uşa prin acelaşi procedeû.

Dar nici presupunerea asta nu era de admis; mai întîi gaura prin care s'ar fi putut opera asupra zăvorului nu există şi apoi afară de zăvor mai era încă o broască încuiată cu cheia şi care n'ar fi putut să se descue prin acelaşi procedeû.

In buduar, la cele două uşi cari duc în camera marchizului şi în coridor, fură făcute aceleaşi investigaţiuni, cari însă dădură acelaşi rezultat negativ şi, de sigur, cu totul la fel.

— Asta-i fermecătorie! murmură comisarul, care nu mai pricepea nimic. Fetiţa de odinioară avea dreptate...

— Poate că există pe aici vre-o trecere secretă, ca la marile vechi locuinţi feudale, zise blînd judecătorul.

Comisarul par'că îşi mai veni în fire la auzul acestora.

Şi, cu ajutorul unei vergi de fier, începu să se caute; se ciocăni pereţii, pardoseala, toate; nimic însă, aşa că se renunţă şi la această supremă speranţă.

Cu toate astea, la capătul patului, se păru că zgomotul produs de vergeaua de fier fusese mai sonor.

Toţi cîţi eraû de faţă se priviră un moment.

Izbutiseră oare să descopere în sfîrşit misterul?..

Paulina înaintă atunci.

— Oh! zise ea simplu, domnii n'aû nevoe să se mai trudească, să le spun eû ce este. Nu'i lucru mare, zăû!...

— Dar, în sfîrşit, ce'i?...

— E o veche uşă părăsită...

In adevăr, se constată şi se conchise că spusele Paulinei eraû exacte.

— De sigur, nu pe aici a putut să treacă asasinul, declară d. Servian.

Ochii comisarului însă rătăceaû în toate părţile: la dreapta, la stînga, în sus, în jos—pretutindeni.

De odată ochiul lui, ridicîndu-se către plafond, admirabil pictat, observă că într'o parte zugrăveala părea reînoită de curînd.

Poate că era o iluziune.

In ori-ce caz, trebuia să ai ochii comisarului pentru ca să distingi această nuanţă deosebită, dar aproape invizibilă.

Ori cum, el ceru o scară pentru ca să vadă dacă privirea nu'l înşelase.

Şi apoi era hotărît să nu neglijeze nimic.

Toate scările caseî eraû prea scurte însă.

Trebui să ceară dar o scară dintre acele cu cari grădinarii se serveaû ca să scurteze crengile copacilor din parc.

Odată scara cerută adusă, d. Guerin se sui pînă în capătul ei şi începu să pipăe cu mîna locul ce i se părea suspect.

Procurorul şi judecătorul nu'l perdeaû din ochi.

După cîte-va momente însă, d. Servian, observînd că comisarul perzistă în cercetarea locului crezut suspect, zise:

— Admiţînd chiar că asasinul a venit pe aici, cum avea să plece îndărăt cînd uşile eraû bine încuiate şi cînd n'avea cum să se ridice pînă la plafond?

— Da, stărui d. Jeantel, chestiunea eşirei mi se pare mai gravă, mai neexplicabilă...

Apoi, după cîte-va secunde, el adaose:

— Vremea deja e înaintată; poţi să amînî pe mîine urmarea investigaţiunilor d-tale, d-le comisar, ori, dacă voeşti să le continuî acum, rămîi aici. Noi însă ne ducem jos ca să procedăm la diferitele interogatorii ale oamenilor castelului.

— Voi continua, răspunse d. Guerin, şi voi continua chiar acum.

Lucrul ăsta mă pasionează mult...

Magistraţii se întoarseră în camera mortuară.

D. Bordier vorbi încet procurorului.

Acesta se întoarse către judecător.

— E vorba de autopsie, zise el. Cred că e bine să se facă mai curînd. Nu crezi tot aşa, scumpul meû Servian?

Judecătorul aprobă.

D. Bordier se adresă secretarului marchizului:

— Mi-ar trebui o odae aerisită şi fără foc, zise el.

D. Servian, care era prietenul ambilor fraţi şi care cunoştea bine castelul, spuse care odae ar conveni

— Mă ocup de asta eû, zise d Bussus.

Şi eşi împreună cu doctorul.

VIII

Ancheta

D-ra de Lacroix-Marbourg fu cea d'întîi interogată, marchizul aflîndu-se într'o stare care nu'i permitea să scoată un cuvînt, nici să vadă pe care-va străin.

Doctorul, consultat din noû de magistraţi în această privinţă, nu hezită să certifice că o mare odihnă, o odihnă desăvîrşită putea numai să îndepărteze un deznodămînt fatal marchizului.

Violetta nu putu să dea nici un detaliû particular asupra marchizei. Ea nu ştia nimic.

(Va urma)

unei fetițe care să se numească Maria, și ca să se salute toate micile amice franceze. In Paris sînt însă multe fetițe cu numele Maria care se joacă cu păpuși. Consiliul comunal a hotărît deci ca păpușa să se dea prin tragere la sorț. S'a tras deci la sorț arondismentul și a căzut al 15-lea, în curînd se vor trage la sorț: școala și în sfîrșit cu numele: Maria. In același timp consiliul comunal a hotărît să trimită micei Marie Foncikow o păpușe îmbrăcată franțuzește și o fotografie a fetiței care a cîștigat cadoul trimis de dînsa.

Conflictul Sturdza-Berendeiŭ

Ediția de dimineață

Telegrame

(Serviciul telegrafic al „Agenției Romîne.)

Conflict austro-turc

Viena, 30 Octombrie.—Se anunță din Constantinopol ziarului „Fremdenblatt" că trimiterea încrucișătorului torpilor austro-ungar Leopard la Mersina a fost provocată de atitudinea nedemnă și nelegală a autorităților din această localitate contra unuĭ supus austro-ungar. Aceste autorităţĭ aŭ expulzat pe un agent al Lloyduluĭ austriac, d. Brazzaffolli, în urma unei simple bănuelĭ de participare la niște resvrătirĭ politice.

Inainte de a se fi făcut vre-o reclamație, s'a exprimat ambasadeĭ austro-ungare părerĭ de răŭ în această privință și s'a promis să se ia măsurĭ; totuşĭ d. Brazzaffolli a fost silit să se îmbarcheze, și a fost atacat cu autorizația Porții, de agenții autorităților, carĭ n'aŭ ținut seamă nicĭ de pavilionul austro-ungar, nicĭ de protecția consulară, agenții declarînd că procedaŭ ast-fel din ordinul guvernuluĭ.

In urma reclamațiunilor energice ale ambasadeĭ austro-ungare, cerînd o anchetă in prezența vre-unuĭ reprezentant al ambasadeĭ, Poarta a manifestat intențiunea de a da satisfacție; cum însă Poarta evită să'şĭ indeplinească promisiunea, ambasada va fi silită să ceară cu insistență satisfacție. In ultimul loc s'a ordonat trimiterea luĭ Leopard la Mersina in scop maĭ cu deosebire de a protege consulatul și pe creștiniĭ din acest oraș.

Pacea turco-greacă

Constantinopol, 30 Octombrie.—Cestiunea liberei emigrări a locuitorilor de pe teritoarele retrocedate s'a regulat în mod practic în conferința de la 9 curent.

In urma conferinței de erĭ, ambasadoriĭ întrebuințează bunele lor oficiĭ pentru regularea neînțelegerilor netranșate încă.

Se crede că în curînd va interveni o soluțiune definitivă.

Explozie de dinamită

Marsilia, 30 Octombrie.—O petardă a izbucnit în fața Porțeĭ teatruluĭ, fără să facă vre-o victimă. Se crede că e vorba de o glumă proastă.

Madrid, 30 Octombrie.—Consiliul de miniștriĭ a aprobat un decret autorizînd pe guvernatoriĭ din Cuba și Filipine să acorde amnistiĭ.

INFORMAȚIUNI

La ministerul lucrărilor publice se studiază proiectul pentru crearea de depozite de cereale în gările drumuluĭ de fier.

Se va începe cu construirea de asemenea depozite maĭ întîiŭ în Moldova de sus, de oare-ce Moldova de jos are porturile Galați și Brăila în apropiere, iar județele din Muntenia aŭ ca debușeŭ porturile dunărene.

Aceste magaziĭ — depozite, se vor construi după modelul docurilor și vor avea o capacitate de 2 pînă la 10.000 tone de cereale.

De-o-camdată se vor construi 6 depozite—magaziĭ, pe lîngă gările Dorohoĭ, Botoșanĭ, Tg.-Frumos, Vasluĭ, și două pe linia Iașĭ-Dorohoĭ.

La școala militară din Dealul Spireĭ s'aŭ constatat erĭ 40 de cazurĭ nouĭ de febră tifoidă.

Toate lucrările aŭ fost suspendate și profesoriĭ școaleĭ nu maĭ vin la curs de teamă ca să nu se înbolnăvească și eĭ.

Școala este cu totul izolată de publicul din afară.

Consiliul sanitar din Capitală a luat dispozițiunea ca toate prostituatele, carĭ domiciliază în centrul orașuluĭ, să se mute în străzile cele maĭ depărtate ale Capitaleĭ.

Serviciul sanitar al Capitaleĭ a hotărît să ia următoarele măsurĭ pentru combaterea febreĭ tifoide:

Să se ia probe de apă din diferite puncte pentru a fi supuse analizeĭ; să se activeze serviciul de salubritate, ridicîndu-se de urgență toate gunoaiele și dispunîndu-se asanarea tuturor maidanelor și locurilor virane; să se izoleze persoanele bolnave și să se oprească contactul în școalele publice a elevilor carĭ aŭ fost bolnavĭ de vre-o boală contagioasă; să se inspecteze cît maĭ des și minuțios toate localurile publice, școlile, lăptăriile, magazinele de fructe, zarzavaturĭ, etc; să se tipărească și răspîndească instrucțiunĭ populare în carĭ să se recomande publiculuĭ să fiarbă apa înainte de a o bea; să se ia măsurĭ pentru dezinfectarea tuturor latrinelor, și, în fine, să se creeze un personal sanitar suplimentar, compus din treĭ medicĭ și nouă agențĭ sanitarĭ.

In județul Bacăŭ a căzut erĭ toată ziua atît de multă zăpadă, că toate drumurile sînt înămolite.

Comunicația între Moinești și Bacăŭ este cu totul întreruptă din cauza cantitățeĭ enorme de zăpadă ce a căzut erĭ în această parte a locuIuĭ.

D. Persu, profesor la școala de medicină veterinară a fost însărcinat de către ministerul domeniilor cu directoratul aceleĭ școlĭ pe tot timpul absențeĭ d-luĭ Locusteanu.

In darea noastră de seamă asupra consiliuluĭ de miniștri ce s'a ținut alaltă erĭ, am arătat că intre d. Sturdza, și generalul Berendeiŭ există marĭ neînțelegerĭ, din care cauză ministrul de războĭ n'a luat parte la acest consiliŭ de miniștri.

Liberalul *de erĭ confirmă știrea noastră cu următoarea informațiune.*

„După cum am anunțat, aseară s'a ținut la ministerul de interne o consfătuire a d-lor miniștri Sturdza, Stolojan, Ferichide, Brătianu și Djuvara".

Tribunalul Ilfov secția I'a condamnat erĭ pe individul Lupu Feldman la treĭ lunĭ închisoare pentru că, fiind arestat la poliția Capitaleĭ, ar fi îndemnat pe arestanțĭ la revoltă și ar fi bătut pe comisarul arestuluĭ......

Dar el cîte bătăĭ o fi mîncat în beciurile poliției?!

D. Petre Carp s'a declarat categoric in contra legeĭ generaluluĭ Berendeiŭ cu privire la recrutările in armată.

D. Carp a fost chiar de opinie ca ziarul „Constituționalul" să inceapă o campanie in chestia neprimireĭ evreilor in armată și să se declare prin acest ziar că evreiĭ pământenĭ trebuie să fie recunoscuțĭ ca românĭ.

D. Carp a renunțat însă la această campanie numaĭ in urma intervențieĭ maĭ multor junimiștĭ fruntași, care sunt antisemțiĭ declarațĭ.

Totuși, d. Carp a declarat că in senat va combate legea d-luĭ general Berendeiŭ și că va arăta acolo că evreiĭ pământenĭ trebuiesc considerațĭ ca românĭ iar nu ca străinĭ.

D. Locusteanu, directorul școaleĭ de medicină veterinară, a plecat, în ziua de 29 Octombrie, în străinătate spre a cumpăra oĭ de rasa *merinos-precoce* din Franța și de rasa *sudo* din Anglia, necesare noueĭ oierii înființată la școala de la Herestrăŭ. Tot odată d. Locusteanu va studia și modul de administrație a celor maĭ sistematice oieriĭ din străinătate.

Erĭ s'a supus consiliuluĭ de miniștriĭ spre aprobare rezultatul licitațieĭ de la 28 Octombrie, pentru vînzarea pădurilor statuluĭ.

In cea maĭ apropiată întrunire a consiliuluĭ comuneĭ Capitaleĭ se va supune spre aprobarea consiliuluĭ, raportul isprăvit de comisiunea însărcinată cu studiarea iluminăreĭ orașuluĭ.

Cu începere de la 1 Noembrie sucursalele oficiuluĭ telegrafo-poștal din Capitală sînt autorizate să manipuleze mandate poștale interne și externe.

Mitropolitul primat a plecat erĭ la Constanța spre a vizita catedrala din acel oraș, catedrală a căreĭ piatră fundamentală a pus-o pe cînd încă s. s. era episcop.

Astăzĭ, pe la orele 5, se va ține la ministerul de interne un consiliŭ de miniștriĭ, sub preșidenția d-luĭ D. Sturdza.

Pe viitor bonurile de pensiune se vor tipări pe hîrtie cu filigrană.

La concursul de admitere în școala de finanțe aŭ fost admiși 10 bacalaureațĭ ca elevĭ bursierĭ și 30 împiegațĭ de pe la diferitele serviciĭ ale ministeruluĭ de finanțe.

Diseară d-niĭ Gr. Dianu, directorul general al penitenciarelor, și Al. Săvulescu, architectul șef al ministeruluĭ de interne, pleacă la Constanța spre a vedea locul pe care trebue să se ridice clădirea nouluĭ penitenciar de acolo.

Diseară membriĭ comisieĭ pentru modificarea legeĭ drumurilor se vor întruni spre a da o ultimă cetire proectuluĭ de lege revăzut din noŭ.

Conflictul Sturdza-Berendeĭ

Tactica d-luĭ Sturdza.—Generalul Pilat.—La rege.

După cum am anunțat erĭ, d. Sturdza s'a declarat în contra uneĭ părțĭ a proiectuluĭ de lege făcut de d. general Berendeiŭ și a cerut acestuia ca să renunțe la aceste puncte din proiectul de recrutare.

Atitudinea d-luĭ Sturdza a supărat foarte mult pe d. general Berendeĭ care a declarat din prima zi d-luĭ Sturdza că numaĭ regele are dreptul să se amestece în afacerile ministeruluĭ de războĭ.

Tactica d-luĭ Sturdza

Ministrul de războĭ este cu atât maĭ mult supărat de piedicele pe carĭ incearcă a i le pune d. Sturdza, cu cât știe că toate aceste piedicĭ iĭ sunt puse cu scopul de a'l exaspera și a'l sili să 'șĭ dea demisia.

Intr'adevăr, aceste piedicĭ aŭ fost de mult proiectate de d. Sturdza și de câțĭ-va membri influențĭ aĭ oculteĭ, carĭ văd cu ochĭ răĭ pe d. Berendeiŭ, pe care oculta il consideră de aurelianist.

Generalul Pilat

Dar maĭ este și altă cauză. Generalul Pilat aspiră deja de mult la demnitatea de ministru de războiŭ. El lucrează pe capete ca să fie adus în capul acestuĭ departament și a reușit să obție concursul unuĭ mare număr de ocultiștĭ, în frunte cu d. Sturdza.

De aci toată lupta în contra d-luĭ general Berendeiŭ. D. Sturdza știa de mult că ministrul de războiŭ lucrează la un proect de lege privitor la recrutare, totuși l'a lăsat să'l publice pentru a putea avea o armă în contra luĭ.

La rege

De cînd maĭ ales organul aurelianiștilor a publicat interviewul cu ministrul de războiŭ, ocultiștiĭ țipă cît pot în contra generaluluĭ care, zic eĭ, este omul aurelianiștilor.

D. Sturdza, făcîndu-se ecoul lor, a reproșat generaluluĭ Berendeĭ că publică interviewurĭ în gazetele opoziționiste și ambiĭ s'aŭ plîns, unul contra altuia, regeluĭ.

Ocultiștiĭ vor să dezguste pe d. Berendeiŭ și să-l silească să-șĭ dea demisia.

Tesac

Astăzĭ începe în țară verificarea recensămîntuluĭ tinerilor carĭ urmează a fi chemațĭ sub drapel și a forma contingentul anuluĭ 1898.

Scandalul concursurilor farmaceutice

Concursurile carĭ se țin în Capitală pentru obținerea dreptuluĭ de a deschide farmaciĭ nouĭ, sînt un adevărat scandal.

De la începerea înscrierilor candidaților și pînă astăzĭ cînd se dă a doua probă în scris nu s'a făcut de cît favoritizm.

La înscrierea candidaților deja s'a observat că comisiunea caută să favorizeze pe uniĭ în detrimentul altora, respingînd orĭ făcînd greutățĭ candidaților cu carte și admițînd pe ceĭ ignoranțĭ, dar favorițĭ chiar cînd aceștia nu îndeplineaŭ condițiile cerute de lege.

*

Ast-fel legea concursurilor prevede clar că nu pot fi primițĭ la concurs de cît candidațiĭ carĭ *aŭ servit în armata romînă*; totuși aŭ fost admișĭ candidațĭ favorizațĭ carĭ, deșĭ venițĭ în țară numaĭ de cițĭ-va anĭ, după vrîsta de 30 anĭ aŭ reușit să se naturalizeze, dar n'aŭ satisfăcut nicĭ odată legea recrutăreĭ.

Cu punerea chestiilor și controlarea tezelor, aceleașĭ abuzurĭ. Ast-fel, pentru a înlesni candidaților favorizațĭ, dar ignoranțĭ ca să facă o teză bună, s'aŭ dat chestiunĭ carĭ se învață în anul I-iŭ de farmacie. Maĭ mult încă, s'a permis unora din eĭ ca să copieze tezele după cărțĭ aduse în ascuns de acasă.

Unul din aceĭ carĭ aŭ copiat și a fost prins, este d. Curelescu. Comisiunea, în loc de a-ĭ ridica dreptul de a maĭ lua parte la concurs, a pus pe un prieten al luĭ Curelescu, anume Hențescu, să'l supraveghieze. Supraveghetorul a fost însă cel maĭ strașnic complice în compunerea tezeĭ d-luĭ Curelescu.

*

D. dr. Felix, aflînd cele ce se petrec, a făcut observațiunĭ comisiuneĭ de examinare, dar aceasta, bazată pe protecțiĭ înalte, continuă a susține pe candidațiĭ protejațĭ.

Din această cauză s'aŭ maĭ retras cîțĭ-vă candidațĭ serioșĭ ca d-niĭ Căpitan Merișanu, Nenlță Cornelsohn, chimistul comuneĭ Iașĭ, etc., așa că n'aŭ rămas la concurs de cît 8 candidațĭ protejațĭ.

După cum dar se vede, concursul farmaceutic din anul acesta este absolut scandalos și, dată fiind importanța dreptuluĭ de a deschide o farmacie nouă, credem că ministrul de interne va da curs cereriĭ generale ca să caseze și să amîne aceste concursurĭ.

Inf.

Procesul ex-căpitanuluĭ Stănciulescu

Erĭ a venit înaintea secțieĭ a II a Curțeĭ de apel din Capitală procesul ex-căpitanuluĭ Stănciulescu care cere să i se acorde pensia ce i se cuvine ca fost căpitan la jandarmiĭ pedeștri.

Curtea era prezidată de d. Chivu, ministerul de războĭ era reprezentat de advocatul Pârvulescu, redactor la „Voința Națională", iar ex-căpitanul Stănciulescu era asistat de advocatul Victor Antonescu.

Fostul zbir polițienesc era de față. El a îmbătrînit cu totul. Capul și barba căruntă, privirea stinsă, îmbrăcat cu un palton zdrențeros, Stănciulescu avea aerul unuĭ om nenorocit.

*

Afacerea stă ast-fel: ex-căpitanul fiind condamnat de consiliul de războĭ pentru delicte comune, ministrul de războĭ de pe atuncĭ hotărî ca să nu i se acorde nicĭ o pensie.

Stănciulescu a acționat atuncĭ în judecată pe ministerul de războĭ, cerînd pensia la care are drept după lege, fie că a fost saŭ nu, condamnat pentru delicte comune.

La tribunal Stănciulescu a cîștigat și ministerul de războĭ a făcut apel.

Erĭ s'a discutat dar acest apel al ministeruluĭ de războĭ.

*

Advocatul luĭ Stănciulescu a susținut că apelul nu este fondat, de oare-ce clientul săŭ n'a fost condamnat pentru crime militare, cĭ pentru delicte comune.

In susținerea acesteĭ teoriĭ d. advocat Victor Antonescu a invocat maĭ mulțĭ autorĭ francezĭ cît și jurisprudența tribunalelor romîne, cĭ în două cazurĭ și anume al locotenentuluĭ Vizanti și al căpitanuluĭ Pandroff, aŭ hotărît că numaĭ ofițerul care e condamnat pentru o crimă militară pierde dreptul la pensie.

Curtea, intrînd în deliberare, a amînat pronunțarea pentru ziua de 5 Noembrie.

Lex.

De-ale luĭ Herescu

Șeful găreĭ de Nord, este de-o obrăznicie revoltătoare față de public și de bieții amploiațĭ inferiorĭ. După ce nu este capabil să dea soluțiune celor maĭ micĭ reclamațiunĭ comerciale ale publiculuĭ, a poĭ bruschează lumea. Sînt nenumărate plîngerile ce s'aŭ făcut în potrivă-ĭ. E de ajuns să amintim scandalul ce acest domn l-a făcut cu fostul senator Colonel Roznovanu, de la care era să primească o aspră lecțiune. De abia a scăpat cu obraz curat, grație celor maĭ umilite scuze.

*

Făcut șef al găreĭ celeĭ maĭ principale, este atît de ignorant că nu știe nicĭ o limbă străină. Cînd se întîmplă ca un călător străin să'ĭ ceară vre-o lămurire stă ca vițelul la poarta nouă și cere ajutorul funcționarilor inferiorĭ. Cu toate acestea este ținut în acest post important spre rușinea țăreĭ.

Și cu atît este maĭ de mirat cum acest domn îșĭ permite să fie și abuziv și obraznic și să-șĭ bată joc și de direcțiune și de minister, cu cît a fost prins cu neregularitățĭ carĭ ar fi trebuit să-ĭ aducă ca urmare destituirea. Așa, în luna Ianuarie 1896 a luat din casa de bilete No. 3, grație autorităței sale, suma de treĭ sute de leĭ. S'a făcut o anchetă, s'a constatat vinovăția și totușĭ **a fost iertat.** De ce, nu putem ști, de oare-ce alțĭ funcționarĭ tot pentru aceeașĭ faptă aŭ fost pedepsițĭ.

*

Tot în privința acestuĭ juvaer de funcționar ni se spune că merge cu murdăria pînă să aibă acasă la el doĭ hamalĭ de la gară, ca slugĭ, hamalĭ pe carĭ de sigur nu el îĭ plătește!

Știe oare direcțiunea de această mică potlogărie?

Vom urma înainte mîine.

Moșiĭ ale statuluĭ vîndute

Consiliul de miniștri a aprobat vînzarea următoarelor moșiĭ scoase la licitație în ziua de 25 Octombrie:

Din județul Argeș: Sălătrucu-Munte asupra d-luĭ I. Erboru cu 3650 leĭ plus 1920 leĭ accesoriĭ.

Din județul Brăila: Batogul Colțica asupra d-luĭ A. C. Gagalis cu 21.000 leĭ plus 480 leĭ accesoriĭ.

Din județul Buzăŭ: Sarata-Bughenii asupra d-luĭ Anghel Teodorescu cu 7,500 leĭ plus 480 leĭ accesoriĭ.

Din județul Ialomița: Dechisenii-Coslogeni asupra d-luĭ P. A. Horacopulo cu 24.500 leĭ plus 720 leĭ accesoriĭ; Framsanca asupra d-luĭ Dobre Vasilescu cu 20.000 leĭ plus 720 leĭ accesoriĭ.

Din județul Ilfov: Fundulea asupra d-luĭ Ștefan Rădulescu cu 5.600 leĭ plus 240 leĭ accesoriĭ; Rasa Prosanicu asupra d-luĭ Opre Popescu cu 2.040 leĭ plus 720 leĭ accesoriĭ.

Din județul Olt: Vatra-Schituluĭ asupra d-luĭ Petre Drăgoescu cu 2800 leĭ plus 480 leĭ accesoriĭ.

Din județul Prshova: Muscelu asupra d-luĭ Eni Gheorghiŭ cu 4430 leĭ plus 480 leĭ accesoriĭ. Vlădeniĭ asupra d-luĭ Diamandi Niculescu cu 370 leĭ plus 1440 leĭ accesoriĭ.

Din județul Putna: Inconjurătoarea-mtireĭ Mera asupra d-luĭ Iosef M. Gross cu 6060 leĭ plus 2880 leĭ accesoriĭ.

Din județul Teleorman: Horezu și Udupu asupra d-luĭ T. I. Guță Daia cu 25110 leĭ plus 720 leĭ accesoriĭ; Scheia asupra d-luĭ G. A. Ivănescu 16000 leĭ plus 480 accesoriĭ.

Din județul Dolj: Cetățuia asupra d-luĭ Gabriel Sovein cu 300 leĭ plus 480 accesoriĭ.

Din județul Vîlcea: Bunești asupra d-luĭ G. I. Popescu cu 1600 leĭ plus 720 leĭ accesoriĭ.

Ziarul oficios unguresc *Pester Lloyd* publică un lung articol în care polemizează cu o corespondență adresată din Bucureștĭ ziaruluĭ berlinez *Nazionalzeitung*. Corespondența aceasta este dacă nu chiar scrisă, dar cel puțin inspirată de d. Sturdza.

Intr'însa se face maĭ întâiŭ istoricul vizitei de la Pesta și a decorăreĭ luĭ Ieszenszky. Banffy și Goluchowsky ar fi cerut decorarea acestuia încă pe când era vorba ca regele Carol să vie la Viena. Abia după intoarcerea regeluĭ din Pesta, s'a aflat că decoratul Ieszenszky, este acela care a ținut ca procuror rechizitorul in procesul replicei.

*

Decorarea luĭ Ieszenszky — zice corespondența—a produs în țară o așa furtună, în cît se cere numaĭ de cît un sacrificiŭ. Orĭ trebue să se dea înapoĭ decorația luĭ Ieszenszky, orĭ cabinetul Sturdza trebue să se retragă. De oare-ce primul lucru e cu neputință, ministerul Sturdza va trebui să demisioneze. Cestiunea națională a luat însă un așa de mare avînt, în cît nicĭ un minister nu i s'ar maĭ putea sustrage.

*

Guvernul maghiar ar trebui să schimbe politica sa față cu Româniĭ din Ungaria. De altfel nicĭ un guvern român nu va putea să urmeze politica triplicei, ***iar influența rusească se va întinde dincolo și dincoace de Carpați. In decursul corespondențeĭ se inzistă maĭ ales asupra faptu-***

FOIȚA ZIAR. „ADEVARUL"

No. 34

Jacques Vingtras

roman de

Jules Valles

Partea a doua

BACALAUREATUL

Anĭ de tinerețe

III

Hotel Lisabona

In sfîrșit află de la mine: la capătul viețeĭ în bluză se află viața in zdrențe:

Mă uitam la el.

El urmă:

— Oare dacă vreĭ să fiĭ omorît la baricade, aĭ numaĭ de cît trebuință să fiĭ lucrător? Aide umblă cu redingotă și apără pe lucrător. Dacă veĭ cădea în luptă, bună seara. Dacă nu, apără bluza... E un loc de luat tinere. Nu fiĭ prea înțelept pentru vîrsta ta. Nu te gîndi numaĭ la d-ta, la ceĭ 5 fr. pe zi.... Nu te gîndi atît la stomac cînd aĭ inimă!

Se opri.

Imĭ strînse mîna și plecă.

Trebue să fi murit de mult.

Nu l-am maĭ văzut...

El a hotărît ce va fi viața mea.

Bătrînul acesta care mi-a arătat întîĭ pîinea de lucrător sigură la început și apoĭ culeasă de pe la biurourile de împărțit milă, și care m'a învinuit că sînt egoist și mișel în fața foameĭ, el m'a făcut să mă las de visul de a fi meșteșugar.

Am rămas printre bacalaureațiĭ săracĭ.

. . . .

Am fost trist opt zile.

Dar sîntem în toamnă.

Grădina Luxemburg e așa de frumoasă cu copaciĭ săĭ aurițĭ orĭ bronzațĭ și camaraziĭ sînt așa de nepăsătorĭ și de veselĭ.

Imĭ las tinerețea să rîdă și să viseze.

Abia sînt de 17 anĭ.

Discutăm ca nebuniĭ.

Ne certăm pentru nimicurĭ.

Bem vin de 20 de banĭ.

— Ce maĭ vin! zice Matusen.

Și plescănește din limbă.

Ce e drept nicĭ nu era răŭ, bietul vinișor.

Ce bine petreceam la cîrciuma unde mîncam.

Cînd plecam de acolo vorbeam de trecut, de „satul nostru".

Eram simpli ca niște copiĭ, atuncĭ, și gravĭ ca niște oamenĭ marĭ.

Odată am făcut risipă.

Am băut un pahar de tămîioasă.

Aceasta e singura nebunie a mea, de cînd sînt în Paris.

Am maĭ cumpărat o garoafă și un trandafir și niște mușețele.

De cîte orĭ îmĭ rămînea un gologan doĭ, mă duceam și cumpăram floarea care îmĭ aducea aminte maĭ mult copilăria.

O luam pe sub ascuns și o așezam între inimă și mînă, și fugeam cu ea; atîta trebuință aveam în noroiul Parisuluĭ, să fug cîte odată în colțurile fericite din copilărie.

O nenorocire!

Din odăița mea proprietarul a făcut un pod.

A trebuit să mă mut.

N'am găsit nimic maĭ eftin ca zece francĭ.

Chiriile se urcă.

In toate locurile copiĭ care țipă saŭ bețivĭ.

Puțină liniște am avut numaĭ într'o casă în care odaia dădea în aer.

Eram singur și vedeam tot cerul.

Dar jos era o cafenea și trebuia să mă întorc înainte de a închide, căcĭ trebuia să trec prin ea.

Nu maĭ puteam discuta cu camaraziĭ.

Sufeream din pricina acesta.

Tocmaĭ cînd se încălzeaŭ maĭ tare discuțiile, trebuia să plec.

De vre-o cîte-va orĭ m'am lipsit de somn.

Atuncĭ stăpîna se uita urît la mine cînd mă vedea dimineața.

Nu'ĭ plăteam regulat și gîndea că am avut banĭ de am petrecut undeva, căcĭ nu'șĭ putea închipui că băteam podurile de cînd se închideaŭ discuțiile, și pînă ce deschidea ea prăvălia.

In timpul acesta viitorul meŭ sta în loc.

Orĭ cît de mică mĭ-era odaia, am împărțit'o cu alt-cine-va.

Matusen făcuse cunoștință cu un fost cuirasier „care aștepta banĭ",

Asta era profesia luĭ.

Era să ne împrumute pe toțĭ cu banĭ — cînd îĭ va primi.

Luĭ Matusen îĭ făgăduise să'ĭ editeze „Istoria Tinerimeĭ" care îĭ plăcuse mult.

Pe Matusen îl sedusese spunîndu'ĭ istoriĭ militare.

Mînca cu noĭ.

Intr'o zi s'a pomenit fără locuință.

Iĭ trebuia una cu orĭ ce preț ca să știe unde să'ĭ fie adresațĭ „baniĭ" ce-ĭ aștepta.

— Ia'l tu, mĭ-a zis Matusen, căcĭ camaraziĭ aŭ femeĭ toțĭ, nu pot culca pe un cuirasier la un loc cu femeile... Eŭ am pe Angelina. Pune-te și tu în locul meŭ.

In locul luĭ!...

Să mă ferească d-zeŭ! Prea e slabă Angelina!

Ce era să fac?

L-am luat la mine.

Ce chin!

Nu mă maĭ puteam despărțĭ de el.

Spusesem că mĭ-e frate.

Ce ar zice mama să se știe cu alt copil?

Ce ar zice tata care știe că nu l'a făcut el?

Cuirasierul se amestecă în toată viața mea.

Nu mă lasă să dorm, să umblu. Are o lulea care miroase urît și un cap nesuferit.

Intr'o dimineață însă a pierit.

A plecat cu ghetele mele cu tot.

A trebuit să staŭ pînă se va înnopta ca să mă pot duce în ciorapĭ la otelul Lisabona.

M'aŭ bătut destul cînd eram mic.

Picioarele mele aŭ pielea groasă.

Acum cîștig...

Cît?

Cincĭ-zecĭ de banĭ de cincĭ orĭ pe săptămînă.

Daŭ lecțiĭ fiuluĭ portaruluĭ.

Va să zică am cu totul 12 fr. 50 pe săptămînă.

Și nu cheltuesc maĭ mult.

V

Haina verde

Un camarad m'a dus la o lăptărie unde se afla o fată care avea o mulțime de amorezĭ.

Ce e drept, e frumoasă.

Are cap oacheș de ovreică și n'am simțit de cînd sînt, lîngă alte femeĭ, ce simt lîngă ea.

Se uită la mine, cu așa ochĭ veselĭ, cu un zîmbet care face să i se vază dințiĭ frumoșĭ și albĭ.

Se uită la mine tot-d'a-una lung.

Privirile eĭ mă măgulesc.

Oare sînt și eŭ plăcut?

Ea rîde?

Ba maĭ izbucnește cum se cade.

— Mă iartă, d-le, dar eștĭ foarte ciudat cu haina aia verde și cu vesta galbenă!

Și se pune pe un rîs de îĭ curg lacrămĭ din ochĭ.

Eŭ semăn ca o păpușă de la coaforĭ, ca o figură mecanică.

In sfîrșit veselia feteĭ s'a potolit.

— Nu eștĭ supărat pe mine, nu e așa? Nu mă puteam ține.

In voce are un fel de rușine veselă.

Imĭ ia degetele între ale eĭ.

— Dă-mĭ mîna frumos... Vreĭ?... Arată-mĭ că nu eștĭ supărat.

Intind mîna.

(Va urma)

luĭ că dacă Unguriĭ nu vor face concesiĭ Românilor din Ungaria, România va trebui să se deslipească de triplicea și să se alătureze de Rusia.

•

In polemica sa *Pester Lloyd* repetă cunoscutele clișeie că nu există nicĭ o agitație, că maghiariĭ nu se pot lua după cererile cîtor-va advocățeĭ și popĭ din provincie, și că în sfîrșit ar fi o naivitate dacă s'ar cere ca guvernul Maghiar să 'și calce interesele sale pentru a susține guvernul Sturdza.

Maĭ departe, Pester Lloyd *zice că nu înțelege cum se poate face caz în jurul decorăreĭ luĭ Ieszenszky. Când împăratul a fost la Bucureștĭ a decorat pe niște oamenĭ carĭ aŭ ofensat până la sânge națiunea maghiară în fața Europeĭ: a decorat pe primul ministru Sturdza și pe ajutorul de primar Bursan.*

Oficioasa maghiară sfârșește spunând că tripla alianță va prefera o Ungarie unită, unuĭ stat maghiar federat, ideal al celor din Bucureștĭ—orĭ cât de puternică ar fi armata românească.

La ediția de seară vom reveni.

Int.

Ediția de seară

Telegrame

— (Serviciul „Agenției Romîne") —

Imprumut nerealizabil

Constantinopol, 31 Octombrie. — Negociările cu Banca otomană în privința împrumutuluĭ de un milion de lire sterline s'aŭ rupt de oare ce Banca cere să se plătească cu această sumă datoria provenind din transportul trupelor cu drumu de fier și joncțiunea drumuluĭ de fer din Smirna.

Demisia cabinetuluĭ Salisbury

Londra, 30 Octombrie. — Circulă știrea că marchisul de Salisbury își va da în curînd demisia ca ministru al afacerilor străine și va fi înlocuit prin lord Landsdowne la foreign office. — Totușĭ va rămîne șeful cabinetuluĭ.

Deschiderea Camereĭ greceștĭ

Atena, 30 Octembre.—Sczĭunea Cameref s'a deschis în mod solemn.

Alegerea președinteluĭ se va face în curând. Alegerea unuĭ delyanist pare sigură, dar cum această alegere nu va avea un caracter politic, nicĭ o criză ministerială nu este de temut actualmente.

Pacea greco-turcă

Constantinopol, 30 Octombre.—14 articole ale tratatuluĭ de pace s'aŭ regulat. Negocierile continuă în privința celor două articole privitoare la modificările capitulațiunilor și la îndemnitățile de acordat particularilor.

Azĭ a fost o nouă conferință.

Prințul George trădător

Paris, 30 Octombrie.— Se anunță din Atena Agențieĭ Havas *că înaintea consiliuluĭ de disciplină, căpitanul Raftapulo continuă să respingă cu energie orĭ-ce răspundere. El afirmă că prințul George știa că torpilele eraŭ goale și cere ca el să fie ascultat ca martor. Consiliul a refuzat.*

Căpitanul Raftapulo a comunicat preseĭ dărĭ de seamă ale unor ședințe secrete care ar fi trunchiate saŭ false.

Hestia, *ziar anti-dinastic, cere ca prințul să fie tradus înaintea uneĭ curțĭ marțiale.*

Opinia publică surescitată, crede că înfrîngerea se datorează uneĭ seriĭ de trădărĭ.

Abrahamovicĭ președinte

Viena, 30 Octombrie. — *Camera deputaților.*— După 5 apelurĭ nominale Camera continuă discuția asupra punereĭ sub acuzație a miniștrilor. D-nu Vasaly cech vorbește contra și d-nu Menger, liberal-german, pentru punerea sub acuzație. Discuția este întreruptă și viitoarea ședință s'a fixat pe mîine.

In cercurile parlamentare se asigură că d. Ebenchoch a refuzat în mod definitiv președenția Cameref deputaților. D-nu Abrahamovicĭ va fi decĭ ales președinte mîine; d-nu Kramarz va fi ales prim vice-președinte. Intru ce privește alegerea celuĭ de al 2-lea vice-președinte, versiunile diferă.

De pretutindenĭ

Graz, 30 Octombrie. — Prințul moștenitor al Muntenegruluĭ a plecat la Cettigne după ce a suferit o operațiune la gît care a răușit perfect.

Viena, 30 Octombrie. — „Camera deputaților". Ședința începe prin maĭ multe apelurĭ nominale cerute de stînga.

Sofia, 30 Octombrie.—Sobrania a adoptat învoelile comerciale cu Englitera și Italia.

Viareggio, 30 Octombrie.— Căsătoria principeseĭ Alix, fiica luĭ don Carlos cu prințul Victor de Schoenburg-Waldemburg, ofițer de cuirasierĭ bavarezĭ, s'a celebrat în proprietatea prințuluĭ de Bourbon.

TEATRU-MUZICA

— Teatrul Național —

Aseară s'a jucat la Teatrul Național *Florĭ din Piatră* comedie într'un act de d. M. Polizu-Micșunescu.

Piesa e drăgălașe și a fost bine primită de public. Punerea în scenă a lăsat mult de dorit și interpretația cam nesigură. Autorul a fost chemat și aplaudat în public.

•

După *Florile din piatră* s'a jucat *Unchiul Bidoșon* o farsă de bîlciŭ. Lumea era scandalizată. Și la actul al 2-lea a plecat foarte multă lume. Insușĭ directorul general d. Cantacuzino a plecat dupe actul al doilea. Se știe că d-sa văzînd piesa la una din repetițiĭ a poruncit să se scoată din repertoriŭ. Ceĭ-l'alțĭ puternicĭ de la teatru aŭ reintrodus-o. Este o farsă absolut proastă și scîrboasă.

Ce voițĭ să facă și actoriĭ din o asemenea piesă? O cădere maĭ rușinoasă pentru Teatrul Național nu s'a pomenit. Dar ar fi bine ca lumea în loc să plece să stea și să fluere.

Hoșu

Ultime informațiunĭ

I. Filipide, profesor la universitatea din Iașĭ, fusese însărcinat de Academie, ca să termine lucrarea „Magnum Etimologicum", întreprinsă de d. Hăjdeu. D. Filipide neputînd lucra singur s'a adresat profesorilor Crețu și Bogdan cît și altor profesorĭ din Transilvania, ca să dea concursul lor, dar a fost refuzat.

Totușĭ d. Filipide încasează regulat cîte 500 leĭ lunar fără ca să facă absolut nimic.

Internatul liceuluĭ Sf. Sava din Capitală a fost închis erĭ din cauza epidemieĭ de febră tifoidă care a început să bîntue cu furie și în acest liceŭ.

D. Dumitru Panait a fost numit polițaiŭ la Ocnele Marĭ în locul d-luĭ Tălvac demisionat. D. C. Olănescu a fost numit ajutor de sub-prefect în plasa Horezu jud. Vîlcea în locul d-luĭ Paul Georgescu demisionat. C. Ionescu a fost numit sub prefect plasa Amaradia jud. Dolj și Mihail A. Curti sub-prefect plasa Cîmpu-jud. Dolj.

Azĭ dimineață a sosit în Capitală mitropolitul Moldoveĭ.

Agentul diplomatic al Bulgarieĭ în Capitală, d. Mincevicĭ, a fost chemat telegrafic la Sofia, unde a și plecat aseară.

Chemarea telegrafică a d-luĭ Mincevicĭ la Sofia se pune în legătură cu proectele prințuluĭ Ferdinand de a proclama independența Bulgarieĭ.

D. V. A. Urechie, care a luat parte la inaugurarea monumentuluĭ de la Războenĭ, s'a reîntors azĭ în Capitală.

Din Galațĭ se telegrafiază că lacul Brateș a înghețat.

In tot județul Covurluiŭ frigule foarte puternic.

La primăria Capitaleĭ s'aŭ primit maĭ multe oferte pentru pavarea străzilor cu asfalt.

Primarul Capitaleĭ a însărcinat o comisiune de inginerĭ comunalĭ pentru a se ocupa cu această chestiune, d-sa fiind hotărît să introducă în străzile principale din centrul orașuluĭ acest sistem de pavagiŭ.

Procesul luĭ Florescu, implicat în furtul de la ministerul de finanțe, care trebuia să se judece azĭ, s'a amînat pentru ziua de 14 Noembrie.

In întrunirea liberalilor din Iașĭ, care a avut loc la clubul liberal din localitate, d-niĭ C. Naiman Paraschivescu și colonel Galeriu aŭ fost proclamațĭ candidațĭ aĭ partiduluĭ liberal la alegerile județene ce aŭ loc Duminică.

Partidul conservator se va abține cu totul de la aceste alegerĭ.

Școala cea nouă de architectură nu s'a deschis încă.

Aceast școală trebuia să se deschidă la 1 Septembrie, localul fiind de mult închiriat, profesoriĭ angajațĭ și eleviĭ admișĭ încă pe la 15 August; totușĭ, școala nu funcționează încă, așa că biețiĭ elevĭ sînt silițĭ să bată străzile.

Mîine încep cursurile școaleĭ superioare de științĭ de stat.

Iată acĭ și programul acestor cursurĭ:

Lunĭ 7 jum.—8 jum., d. C. G. Ioan. Filosofia dreptuluĭ.

Marțĭ 7 jum.—8 jum. d. Oscar Niculescu. Dreptul internațional public.

Marțĭ 8 jum.—9 jum. d. C. Marinescu. Dreptul administrativ.

Miercurĭ 7 jum.—8 jum. d. C. Crăsnaru. Dreptul și procedura penală.

Miercurĭ 8 jum.—9 jum. d. N. Procopescu. Dreptul civil anul II-lea.

Joĭ 7 jum.—8 jum. d. A. Stern. Dreptul comercial.

Joĭ 8 jum.—9 jum. d. Ștef. Meitani. Drept internațional privat.

Vinerĭ 8 jum.—9 jum. d. M. Caloianu. Istoria diplomatică a Europeĭ.

Sîmbătă 7 jum.—8 jum. d. C. Fotescu. Dreptul civil anul I.

Sîmbătă 8 jum.—9 jum. d. dr. Minovicĭ. Medicina legală.

Duminecă 10—11 d. G. D. Paladi. Economia politică.

Duminecă 11—12 d. Em. Porumbaru. Științele financiare.

D. dr. Țurcanovicĭ a fost numit șef de clinică pe lîngă facultatea de medicină din Iașĭ.

D. Saligny, directorul general al căilor ferate, va lua dispoziția ca pe viitor să se organizeze trenurĭ de plăcere pînă la băile Slănic, din Moldova.

Mâine dimineață va pleca din Capitală spre Craiova un tren special destinat transportăreĭ persoanelor carĭ vor lua parte la înmormântarea luĭ Gheorghe Chițu.

Iată orele de plecare ale acestuĭ tren: la orele 8 dimineața va pleca din Bucureștĭ și va sosi în Craiova la orele 1.15: la orele 5.5 va pleca din Craiova și va sosi în Capitală la orele 10.15.

Cu acest tren vor pleca miniștriĭ Sturdza, Djuvara și Stolojan, carĭ vor reprezenta guvernul la înmormîntarea luĭ Gh. Chițu.

Din partea regeluĭ va pleca mâine generalul Vlădescu.

De asemenea vor pleca la Craiova un mare număr de deputațĭ și senatorĭ liberalĭ.

Clubul liberal a hotărît să facă regretatuluĭ Chițu o înmormîntare strălucită.

Sosirea regeluĭ și regineĭ în capitală

Regele și regina sosesc mîine seară în capitală unde se vor stabili definitiv.

Regina a și anunțat direcția Teatruluĭ Național că va asista Duminică la reprezentația pieseĭ „Florĭ din Piatră" de Polizu Micșunescu.

Sosirea neașteptat de iute a regeluĭ în capitală a consternat pe miniștrĭ, carĭ credeaŭ că regele va sosi deabea pe la 10 Noembrie.

•

Nicĭ D. Sturdza n'a știut nimic pînă azĭ dimineață de sosirea regeluĭ, de oare-ce alaltă-erĭ fiind la Sinaia, regele 'ĭ-a spus că va veni în capitală deabea pe la finele săptămâneĭ viitoare.

Schimbarea dateĭ sosireĭ în Capitală, regele a hotărît-o aseară în urma uneĭ lungĭ convorbirĭ pe care a avut'o cu generalul Berendeĭ, care a expus regeluĭ adevărata situație a guvernuluĭ.

*

Cu venirea regeluĭ în capitală se va lămuri situația cabinetuluĭ. Deja se afirmă prin unele cercurĭ ministeriale că în cursul săptămîneĭ viitoare vom avea o complectă remaniare ministerială.

M.

Febra tifoidă în Capitală

Incă pe la jumătatea luneĭ Iulie *Adevĕrul* a dat știrea că febra tifoidă și anghina difterică bîntue prin Capitală.

Am avertizat la timp și am atras atențiunea serviciuluĭ superior sanitar care, fără a lua vre-o măsură energică, s'a mulțumit doar să dea o desmințire printr'o reptilă guvernamentală, căreia nu ne-am dat osteneală să răspundem.

Văzînd însă ravagiile făcute de aceste epidemiĭ în cursul luneĭ August, am revenit asupra aceste chestiunĭ, atrăgînd din noŭ atenția celor în drept ca să ia de urgență măsurĭ energice contra epidemiilor carĭ luaŭ proporțiunĭ amenințătoare.

•

Această chestiune, care a fost neglijată la timp de către serviciul sanitar superior, revine astă-zĭ la ordinea zileĭ și este obiectul de discuție al întregeĭ populațiĭ a Capitaleĭ.

Și, cu toate că și astă-zĭ serviciul sanitar superior caută s'o înăbușe, lucrul nu maĭ e posibil prin faptul că maĭ toate spitalele sînt pline de oamenĭ și copiĭ bolnavĭ de febră tifoidă și de anghină difterică.

Afară de asta, zilnic se înregistrează cîte 4—6 cazurĭ de deces cu diagnoza febră tifoidă și altele cu: anghină difterică.

•

Clasele școalelor din Capitală s'a pustiit sînt școlĭ, maĭ ales primare, unde n'aŭ rămas în clasă de cît 10-15 copiĭ.

Zilele acestea ministrul de instrucțiune publică, în urma cător-va cazurĭ mortale de febră tifoidă de la școala normală superioară de institutorĭ și de la seminarul central și în urma rapoartelor directorilor relative la febra tifoidă, a convocat de urgență consiliul superior sanitar în localul ministerulu, s'a opinat ca să se ia măsurĭ de urgență ca toate școalele din Capitală să fie închise.

Pe astăzĭ ministerul de instrucțiune publică a convocat pe toțĭ profesoriĭ superiorĭ și pe toțĭ directoriĭ școalelor să se întrunească în localul ministeruluĭ spre a se consfătui asupra măsurilor ce sănt de luat,

Hotărirea însă e deja luată de către ministru, anume ca pe ziua de mâine toate școalele să fie închise până la noŭ dizpozițiunĭ.

Fil.

Incendiul de la baile Erdreich

Astăzĭ, la orele 10 dimineață, a izbucnit un incendiu în strada Vesteĭ la băile de hydroterapie ale d-ruluĭ Erdreich.

Focul a luat naștere de la niște frunze uscate care se afla în podul băilor.

Un servitor, suindu-se cu lumînarea în pod pentru a lua frunze trebuincioase băilor de aburĭ, a scăpat lumînarea printre frunze, carĭ se aprinseră imediat. Focul se întinse cu mare iuțeală peste întregul pod, așa că în cîte-va minute toată partea de sus a băilor era în flăcărĭ.

•

Un fum gros și negru eșa din pod. Servitoriĭ dădură alarma în localul de băĭ și toate persoanele carĭ se aflaŭ acolo începură să alerge speriate. Din fericire, d-rul Erdreich se afla acolo și reuși să liniștească pe cliențiĭ carĭ voiaŭ să iasă goĭ de teamă să nu ia foc și eĭ: cu chipul ăsta toțĭ cliențiĭ avură timpul să se îmbrace și să iasă din localul băilor.

•

Corpul de pompierĭ de la poliția Capitaleĭ sosi după cîte-va minute cu mașine de vapor și începură să lucreze la stingerea focului.

Eraŭ de față... toțĭ ofițeriĭ de pompierĭ. căpitanul Brezoianu, inspectorul de poliție, primul procuror Sărățeanu, căpitan Condopol, etc.

Pe la orele 12 și jumătate sosiră la fața locului și alte posturĭ de pompierĭ, așa că focul a putut fi localizat, în pavilionul de hydrotherapie;—restul băilor e nestins.

Clădirea este a d-neĭ Olympia Lahovary și este asigurată la societatea „Naționala".

Conflictul Felix-C. F. Robescu

Cu serviciul sanitar al Capitaleĭ a ajuns un adevărat scandal.

Atît șeful consiliuluĭ sanitar comunal cît și mediciĭ comunalĭ sînt atît de neglijențĭ că aŭ exasperat pe însușĭ d-rul Felix.

Șeful serviciuluĭ sanitar superior ordonă una și mediciĭ comunalĭ fac alta. Ast-fel toate măsurile pe carĭ le-a ordonat d-rul Felix deja de 8 zile n'aŭ fost de loc executate de mediciĭ comunalĭ, orĭ aŭ fost executate cu atîta indiferență și neglijență că febra tifoidă a devenit generală în Capitală,

*

Din cauza acestor negligențe culpabile, d-rul Felix a trimis astăzĭ două adrese foarte violente atît primaruluĭ cît și șefuluĭ serviciuluĭ sanitar din Capitală, făcându-ĭ responsabilĭ de toațe consecințele negligențeĭ lor.

D-rul Felix este foarte supărat în contra d-luĭ C. F. Robescu și se va plînge ministeruluĭ de interne în contra primaruluĭ negligent.

Int.

Bulgariĭ și Dobrogea

Ziarul „Zaconost" din Rusciuk, vorbind, într'un lung articol de fond, despre persecuțiile bulgarilor din Dobrogea, neagă, faptul că un profesor bulgar ar fi amenințat pe un inspector romîn cu un revolver și zice că are informațiĭ sigure și exacte că în Tulcea nu s'a întîmplat așa ceva.

•

„Chiar dacă ar fi așa, zice ziarul bulgar, Romînia n'are legĭ pe baza cărora să pedepsească pe vinovatul de asemenea fapt, fără să fie nevoită să închidă întreaga școală?

„Dacă a găsit de cuviință să închidă școala din Tulcea, urma numaĭ de cît ca, din vinovăția unuĭ singur om, să închidă toate școalele bulgare din Dobrogea?

•

„Bulgariĭ din Tulcea trimițînd o delegațiune la minister pentru a se plînge de persecuțiile îndurate, aceasta a fost primită cu cea maĭ mare răceală și de nimenĭ ascultată, iar unele ziare s'aŭ făcut ecoul a o mulțime de calomniĭ îndreptate contra unor membri aĭ aceleĭ delegațiunĭ.

•

La urmă numitul ziar, găsind de prisos a maĭ polemiza cu o asemenea presă, propune pentru a doua oară ***închiderea școlilor și bisericilor române din Bulgaria, ca drept răspuns din partea guvernuluĭ bulgar la persecuțiile îndurate în Dobrogea de connaționalĭ.***

G.

D. Sturdza și decorarea luĭ Ieszenszky

Am dat în ultima oră a edițieĭ de dimineață, un extract după articolul publicat de „Pester Lloyd" cu privire la decorarea luĭ Ieszenszky.

•

Iată un rezumat maĭ amănunțit al articoluluĭ din „Pester Lloyd":

Sub titlul *„Cestiunea romînă și tripla alianță"*, ziarul berlinez *„Nationalzeitung"* publică un articol interesant, care se datorește uneĭ persoane „autoritative și bine informate".

Autorul articoluluĭ constată în primul rînd, că vizita regeluĭ la Pesta, n'a avut rezultatul așteptat. Romîniĭ din Ungaria sînt maĭ amărîțĭ ca orĭ cînd, iar dincoace de Carpațĭ s'aŭ pasionat așa de mult pentru cestiunea națională, în cît nicĭ un guvern se maĭ poate sustrage acesteia. Situația cabinetuluĭ Sturdza e zdruncinată. Mîndria națională jignită cere o jertfă, și această jertfă nu poate fi de cît cabinetul Sturdza, care de altminterea e cu totul nevinovat.

•

Și ce a jignit în așa mod mîndria națională? Pentru a respunde la această cestiune autorul face istoricul vizitei regeștĭ. Vizita trebuia să se facă la Ișĭ; inundațiile aŭ făcut însă ca să se stabilească o întîlnire la Pesta. Regele n'a fost întovărășit de nicĭ un ministru romîn, iar programa vizitel a fost făcută de ministrul Romîniel Emil Ghica. Acestuia contele Goluchowsky 'ĭ-a dat și lista persoanelor ce trebuiaŭ distinse. ***Printre aceste persoane se afla și Sandor Ieszenszky, despre care contele Goluchowsky zicea, că e șeful uneĭ secțiunĭ în ministerul de interne, și că el, contele, cât și baronul de Banffy, țin mult la decorarea luĭ.***

Așa fiind, s'a înmînat încă pe vremea ședereĭ regeluĭ Carol la Pesta, decorația luĭ Ieszensky, observîndu-i-se că diploma respectivă ĭ se va trimete din Bucureștĭ. Regele se afla deja în drum spre țară cînd cîte-va ziare romîneștĭ din Transilvania anunțară că Ieszensky decoratul este identic cu acel procuror care în procesul repliceĭ a ținut un rechizitoriŭ în care ataca în mod violent națiunea română, ba chiar regatul romînesc. La început nimenĭ nu voia să creadă că regele Romînieĭ l'a decorat pe acest om. Când lucrul se adeveri însă, o furtună de indignare se ridică în țară. De oare-ce de la contele Goluchowsky nu se putea cere satisfacțiune, s'a ridicat cererea ca: saŭ să se retragă decorația, saŭ ministerul Sturdza să părăsească puterea. Primul lucru era cu neputință și nu rămânea de cât retragerea cabinetuluĭ Sturdza, pe care o cerea nu numaĭ opoziția, ci chiar gruparea guvernamentală Aurelian-Stătescu.

După cât se poate vedea până acum, ministerul Sturdza își va lua înaintea Camereĭ toată răspunderea pentru decorarea luĭ Ieszensky, și va face printr'aceasta maĭ mult chiar de cât cere Constituția. Așa fiind nu maĭ rămâne altă alternativă de cât: demisiunea luĭ Sturdza saŭ dizolvarea Camerelor. Aceasta, dacă în scurt timp nu se vor manifesta semne, că guvernul maghiar s'a convins că trebuie să trateze maĭ blând pe Românĭĭ din statul săŭ, atât în interesul politiceĭ sale interne, cât și pentru a înlesni regatuluĭ român o alipire durabilă de tripla alianță și maĭ ales de politica monarchieĭ habsburgice.

•

Sub condițiunile actuale, Romînia nu va putea însă sta alăturĭ de triplicea.

Nicĭ un guvern romîn nu va putea sprijini o mișcare romînească iridentă, dar nicĭ un guvern romîn nu poate tolera ca cele șase milioane de Romînĭ carĭ locuesc în afară din regat, să fie deznaționalizațĭ. Căcĭ fie-care politician romîn, fie-care cetățean romîn știe ce așteaptă pe ceĭ 6 milioane de romînĭ din regat, dacă ceĭ din afară vor fi deznaționalizațĭ.

Faptul însă că odată cu soarta romînilor, s'ar hotără și soarta celor 6 milioane de maghiarĭ, asta ar fi pentru națiunea română o slabă consolare.

*

D. Sturdza n'a cerut nicĭ odată alt-ceva de cât echitabila aplicare a legeĭ naționalităților și suprimarea legeĭ excepționale pentru Transilvania. După vizita regeluĭ Carol, guvernul maghiar a luat regretabile măsurĭ politice și juridice, și a anunzat în ziare oficioase, că ar fi ridicol dacă s'ar crede că ar avea un moment măcar gevernul gândul de a se purta maĭ bine cu românĭĭ din statul săŭ. Afară de aceasta guvernul maghiar n'a căutat să dezmință de loc știrea dată de ziare ungureștĭ autorizate, cum că vizita regeluĭ Carol ar fi avut de scop desavuarea romînilor transilvănenĭ.

•

Toate lucrurile acestea aŭ mâhnit adînc pe amiciĭ tripliceĭ și l'aŭ pus pe d. Sturdza în neputință de a urma politica acesteia. Dacă Sturdza s'ar retrage, nicĭ un alt guvern n'ar putea să urmeze o politică așa de moderată în cestiunea națională cum a urmat-o el.

Atuncĭ însă — urmează corespondența citată textual—generaliĭ austro-ungarĭ, dacă nu bărbațiĭ politicĭ, vor pricepe deosebirea dintre o mobilizare a forțelor române conform alianțeĭ austro-germane, contra Rusieĭ, și o mobilizare a forțelor române contra Austro-Ungarieĭ. Retragerea luĭ Sturdza ar deschide cale influențeĭ rusești, nu numaĭ în Macedonia și în Balcanĭ, cĭ și la Dunărea de jos și de ambele părțĭ ale Carpaților".

Pînă acĭ corespondența din Nazional zeitung, care, după cum am maĭ spus, este, dacă nu chiar scrisă, dar de sigur inspirată de d. Sturdza. In ediția de mîine dimineață vom da un rezumat amănunțit al răspundereĭ ce îl dă „Pester Lloyd" celor susținute în corespondență.

Int.

Crime, Delicte, Accidente

Din Capitală

Erĭ, birja cu No. 260 a călcat o fetiță. ca pe 6—7 anĭ, anume Ioana, fiica d-lu, Gheorge Mihăilescu din calea Rahoveĭ 3111 Copila a fost transportată la spitalul de copiĭ, iar birjarul care dispăruse un moment a fost arestat.

Indiviziĭ Neculaĭ Sandu și Gheorghe Ioniță, domiciliațĭ în calea Grivițeĭ. aŭ fost arestațĭ erĭ de comisarul secțieĭ 28 in cauză că s'a descoperit că eĭ sînt autoriĭ furtuluĭ, căruțeĭ și calului brutaruluĭ Apostol Cuțaridis, din calea Rahoveĭ 216, furt comis încă în luna Septembrie. La eĭ acasă s'aŭ găsit calul și căruța, carĭ aŭ fost remise proprietaruluĭ lor.

Din țară

La Galațĭ a izbucnit erĭ un incendiŭ în strada Negroponti.

Aŭ ars casele d-luĭ Al. Tănase.

Focul a luat naștere de la un coș al caseĭ.

BURSA

(Prin fir telegrafic)

din Streinătate — *din Bucureșcĭ*

30/11 Octombrie 1897.

Napoleonul Fl	9 536
Ruble „	127.
Credit Anstalt „	85 .75
„ fonc. austr.	4'4.
„ ungar „	8?6,
Drum fier austr.	834.
Lombarda „	80.40
Alpines „	19?.60
Losurĭ turceștĭ	60.80
Rentă perp. aus.	102.35
„ arg. austr.	102 25
„ aur „	123.
„ „ ung. „	122.15
FRANCFORT	
Rentă Rom. 5% Fl	101.80
„ „ 4% „	90.10
BERLIN	
Napoleonul	16.175
Ruble „	217.90
Disconto „	19 .7
Schimb. Londra	20.305
„ Paris „	80.80
„ Amsterdam	168.80
„ Viena „	—
„ Belgia „	80 45
„ Italia „	76.75
Ren. Rom. 5% „	101,2
„ „ 1890 4% „	92.
„ „ 1891 4% „	91.80
„ „ 1896 4%	92.60
Imp. mun. Buc. „	100.?0
PARIS	
Banca Otomană „	596.50
Los turceștĭ „	—
Impr. Egyptiane	—
„ Helenic „	—
Drum de fer aus.	720
Alpines „	286.
RentaFran. 3 1/2%	106.8?
„ „ 3% „	103.77
Ren. Rom. 5% „	—
„ „ 4% „	93,75
„ „ 1896 4% „	—
Ren. Italiană „	94.80
„ Ungară „	—

Impr. de stat romîne	
5% Renta perpetuă leĭ	101
5% „ amor. 1881 „	101
6% „ „ (Im 1892) „	102 1/2
5% „ „ din 1893 „	10? 1/2
?% „ „ 1894 int. „	95 1/2
5% „ „ (Im. 32 1/2 milioane) „	91
4% „ „ (Im. 50 milioane) „	93 1/2
4% „ „ (Im. 274 milioane) „	93 1/2
4% „ „ (Im. 45 milioane) „	97 1/4
4% „ „ (Im. 120 milioane) „	92 1/4
4% „ „ (Im. 90 milioane) „	93 1/2
5% C. F. R. (Conv Schuldverschreib)	
6% Oblig. Stat (Conv. rurale) „	105
Imprumuturĭ de orașe	
5% Oblig. Comuneĭ Bucureștĭ 1883 leĭ	99
5% Oblig. Comuneĭ Bucureșcĭ 1884 „	—
5% Oblig. Comuneĭ Bucureșcĭ 1888 „	—
5% Oblig. Comuneĭ Bucureșcĭ 1890 „	100 1/4
Idem Idem 1895 „	87
Imprumuturĭ de societățĭ	
5% Scr. fonc. rurale leĭ	9 ?
5% „ „ urb. Buc. „	90 1/2
5% „ „ Iașĭ „	87
Acțiunĭ	
Banca Naț. Romînieĭ leĭ	1890
Banca Agricolă „	329
Banca Romînieĭ „	—
Soc. Asig. Dacia-Rom. „	410
„ „ Națională „	456
„ „ reas. Patria „	105
„ rom. con. loc. p. „	158
„ de Basalt artific. „	385
„ Lelea „	65

ECOURĬ

DEPLASARI

30 Octombrie

Hotel Continental: Tanasovicĭ, prop., Mavrallu. Jebleseu, prop., Craiova. Arion, prop., Ploeștĭ. N. Albu, prefect, P.-Neamț. St. Teodor, advocat, Iașĭ. M. Mast. director, Münichen, M. Stern, comersant, Frankfortu. H. Stelman, director, München Boettger, director, Berlin. Koller, director. Roterdam. T Verbet director. Roterdam.

Hotel Boulevard: G. Basarabeanu, prop, Brăila. D-na Maria Mane, prop., Balacĭ. Eva de Ba l y Callimachi, prop., Paris. Felix Schvartz, director, B.-Pesta. Hugo Ascoli director, Brăila M. Herdan proprietar, Viena Tobias Grof, func., Triest.

Hotel Enghtis: Voleanu, prop. Iașĭ. Georgescu, locotenent. O ... Ferascu, locotenent, Galațĭ.

Hotel Frascati: H. Guldan, voiajor, Pforzteln. B...leanu, prop., Tigvenĭ. Meu asti, antrepr no, Sinaia.

Hotel Kiriazi: Colonel Ghenovicĭ, prop., Iașĭ. D. Frangopol, comers., Constanța. V. Si...nescu, pr p., Buzău. Caravias, prop., Miz l. Pik, voiajor, Viena. G. Vasiliadis, moșier, Băneasa. N. Sacheladidis, moșier, Băneasa.

Hotel de France: Pustafi G. comers., B.-Pesta. ...ferescu E. advocat, Ploeștĭ. Pă...ianu, căpitan, Constanța. Dem sch G. comersant, Viena. Penkas comers., Craiova.

Hotel Regal: Malaxa, deputat, Galațĭ. Bărbulescu, comersant, T.-Jiu. Ariton, pr p., Ploeștĭ. Io...n s u, comersant, Brăila.

Hotel Central: Armenecas D. comers., Constanța. Abramovicĭ. comers, Ploeștĭ. Baltes u. comers., Giurgiu. Braunstein, comers., Ploeștĭ. Capon. comers., Brașov. Calangiu Bucur, comers., Dragomirești.

Hotel Metropol: Al. M Iacomĭ. procuror, Gorj. ...öbel, medic, Iașĭ. M. Constantinescu, advocat, Ploeștĭ. Rădulescu, prop., Gorj

Hotel Dacia: D-na Maria Vișoescu, menageră, Roman. D-tru Popa, comersant, R.-Sărat. Nicolae. A...stasiu, comers., T.-Magurele,

Hotel Colaro: V. Rothmind, comersant, Bacău. E. M. Nicola, prop., Galațĭ.

Hotel Union: Ion G. Eliad. prop., Alexandria. Cartovi lu, comers. Buzău. G. Froman..., comers., Buzău Varver s, comer., Buzău. Monedi, antreprenor, Sinaia. H. Taron, comersant, Constanța Maudrin, locotenent, Craiova.

Hotel Bristol: Grimberg, comers, Galațĭ. Gutman, comers., R. Vîlcea Eugen Ghica, prop., Roman. Drăghicĭ, advocat, Roman. M Mayer, medic, Roman Zotto, arendașĭ, Giurgiu. Gere Fereno, inginer. Peroșcng. H. Robinshon, comers., Galațĭ. D-na Bettle, menageră, Botoșanĭ.

Hotel Gabrovenĭ: M. Bărbulescu, comersant, Severin. Iancu Eliescu, comersant, Buzău. Alecu Tănăsescu, comer., Giurgiu.

Noutățile zileĭ

Din Capitală

Un grup de studențĭ universitarĭ luînd inițiativa de a organiza pentru ziua de 5 Noembrie un banchet în onoarea comitetuluĭ național studențesc al căruĭ mandat expiră zilele acestea, aduce la cunoștința studenților carĭ doresc să ia parte la acest banchet, că se pot înscrie la Secretariatul Ligeĭ culturale între orele 9—12 a. m. și 3—6 p. m, plătind taxa de 5 leĭ.

Banchetul se va ține în sala cea mare a oteluluĭ „Universal" din str. Gabrovenĭ.

†

Un mare număr de advocațĭ din Capitală aŭ hotărît să ceară decanuluĭ barouluĭ ca să intervie pe lîngă ministrul de justiție pentru ca bufetul din palatul de justiție să fie mărit.

Bufetul din etajul de jos al palatuluĭ de justiție este într'adevăr atît de mic, că deabea este loc pentru 10—12 persoane, pe cînd în acest bufet vin zilnic sute de particularĭ și de advocațĭ carĭ aŭ treburĭ pe la tribunal.

Din străinătate

Afacerea Dreyfus.

In ziarul săŭ „Aurore" George Clemenceau cere ca Scheurer Kestner să nu maĭ umble pe la miniștri, cĭ să publice documentele ce posedă, pentru ca opinia publică să poată judeca dacă Dreyfus e vinovat saŭ ba. Dacă opinia publică nu'l va găsi vinovat, atuncĭ revizuirea procesuluĭ e asigurată.

Paul de Cassagnac este singurul jurnalist francez care prin ziarul

„Autorité" susține francamente nevinovăția lui Dreyfus.

„Matin" anunță că două sînt probele pe cari se bizuie Scheurer-Kestner cînd susține nevinovăția lui Dreyfus. 1) Că și după condamnarea ex-căpitanului, trădarea mai continua și 2) că la ministerul de războî s'a mai găsit o scriere identică cu aceia a ex-căpitanului și care s'a constatat că este a unuî funcționar subaltern acum dispărut.

†

Pentru a contra-balansa preponderența Polonilor în provinciile germane Posen și Prusia de vest, și pentru a germaniza pe Polonii din aceste părți, guvernul prusac va cere un credit de 100 milioane de mărcĭ carĭ să servească la stabilirea de coloniĭ germane în provinciile suscitate.

†

Presa italiană e încîntată de vizita luĭ Goluchowski la Monza. Toate ziarele insistă asupra tripleĭ alianțe și maĭ ales a Austrieĭ pentru Italia. Fără Austria — zic unele ziare—Italia ar fi strînsă între Slavĭ și Francezĭ, ceea ce ar constitui o mare primejdie pentru dînsa. Ziarul „Popolo Romano" zice cu dacă împăratul Frantz Iosef va vizita Turinul, el va fi bine venit și de sigur că toțĭ italieniĭ îl vor aclama.

†

Din Cabul se anunță că Emirul Afganistanuluĭ Abdurrahman primește în ultimul timp foarte multe scrisorĭ prin carĭ e amenințat cu moartea, fiind-că negligează datoriile unuĭ adevărat musulman, împărtășind pe Englezĭ cu prietenia sa, și ajutîndu-ĭ ca să subjuge din noŭ triburile islamite carĭ s'aŭ ridicat contra lor.

PIERRE LOTI

MAREA

Așĭ voĭ să spun ceva despre impresiunea pe care mi'a cauzat-o marea la prima eĭ vedere. Din impresiile de copil aceasta, prin excepție, este singura amintire crepusculară; abia se vedea și, cu toate astea, imaginea apărută fu așa de intensă, că ea se gravă dintr'o singură dată, pentru tot-d'auna. Parcă simt încă un fior retrospectiv îndată ce-mĭ amintesc de acest lucru.

Sosisem seara cu părințiĭ meĭ, în tr'un sat de pe marginea măreĭ, în casa unor pescarĭ închiriată pentru sezonul vereĭ. Știam că venisem acolo pentru un lucru ce se numea *mare*, dar n'o văzusem încă—o linie de dune mi-o ascundea, din cauza miceĭ mele staturĭ — și eram într'o mare nerăbdare de a o cunoaște. După masă deci, la căderea nopțeĭ, m'am furișat singur afară. Aerul rece și aspru avea un nu știu ce necunoscut și un zgomot neobicinuit și în același timp slab și imens se auzea în dosul micilor munțĭ de nisip la carĭ ducea o frumoasă cîmpie.

Totul mă'nspăimînta ; acest capăt de cîmpie necunoscut și, acest crepuscul căzînd dintr'un cer înorat ca și singurătatea colțuluĭ de sat în care eram îmĭ dădeaŭ fiori... Totușĭ, armat de una din aceste marĭ resoluțiĭ imediate, pe carĭ și copiĭ micĭ sînt în stare să ia cîte odată, am pornit cu un pas sigur...

Apoĭ, de odată, mă opriĭ înghețat clănțănind de frică. Înaintea mea, ceva apărea, ceva întunecat și zgomotos care se ridicase din toate părțile în același timp și care părea că nu maĭ are sfirșit, o întindere în mișcare continuă, care'mĭ provoca ameteala morțeĭ...

Evident, asta era ; nicĭ un minut de'ndoială, nicĭ chiar de mirare că era așa, nu nimic de cît frică ; *recunoșteam și tremuram*. Era de un verde închis, aproape negru ; părea nestabil, perfid, înghițitor ; se mișca și se întindea pretutindenĭ de odată cu un aer de răutate sinistră. Deasupra se'ntindea un cer dintr'o bucată de un cenușiŭ închis, ca o manta ce se desfășurase.

Departe, foarte departe, numaĭ în necalculabile adîncimĭ de orizont, se zărea o spărtură, o zi între cer și apă, o lungă spintecare goală, de o limpede paloare galbenă... O maĭ văzusem oare ?Poate, inconștient, cînd, pe la vîrsta de șase lunĭ, mă duseseră de acasă la o mătușă, într'o insulă, o mătușă, soră a bunichiĭ. Saŭ poate fusese atît de mult privită de strămoșiĭ meĭ marinarĭ, că mă născusem avînd în cap deja un reflect confuz de imensitatea eĭ.

Am rămas amîndoĭ un moment, marea și cu mine, unul în fața altuia eŭ orbit de ea. De la această primă întrevedere, fără'ndoială, aveam ne înțeleasa presimțire că ea va sfîrși într'o zi prin a mă lua, cu toate temerile mele, cu toată voința care încerca să mă reție. Ceea ce încercam în prezența eĭ era nu numaĭ frică, dar maĭ ales o tristeță fără seamăn, o impresie de singurătate desolată de părăsire, de exil...

Și am plecat înapoĭ, alergînd, cu figura schimbată, cred, cu părul bătut de vînt, cu o grabă grozavă de a ajunge lîngă mama, de a o săruta de a nu mă dezlipi dezlipi ea spre a mă consola de durerea ce mă apucă privind întinderea neagră și adîncă... *marea*.

M.

LICITATIUNI

— In ziua de 18 Noembrie 1897, orele 11 a. m., se va vinde prin licitațiune publică orală, în localul prefectureĭ județuluĭ Suceava și la primăria comuneĭ Bogdănești-Rîșca, materialul lemnos aflat pe loturile No. 105—148 inclusiv din trupul Bolovănos și Isidor, de pe moșia statuluĭ Bogdănești-Rîșca, județul Succava.

— Se dă în întreprindere constructiunea podețelor de pe linia Bîrlad-Galațĭ, între klm. 70+998 și 77+748,50. Valoarea după devis este de lei 190.000. Licitațiunea se va ține în ministerul lucrărilor publice în ziua de 1 Decembrie 1897, la orele 4 după amiază precis.

— In ziua de 18 Noembrie 1897, orele 11 a. m., se va vinde prin licitațiune publică orală, în localul prefectureĭ județuluĭ Teleorman și la primăria comuneĭ Merișanĭ, lăstarul de pe o suprafață de 40 hectare, 4.132 m. p., din pădurea statuluĭ Merișaniĭ, județul Teleorman.

MODE

Pălărie de iarnă

1322

Pălăria e în velur cardinal. Garnitura de velur, iar în stînga un puf compus din patru pene frumoase de struț, legate printr'o broșă de simili. O a cincea pană e culcată pe delăturĭ.

Laura.

STAREA CIVILA

— Declarațiĭ de căsătorie —

Nicolae Vasilescu, cu d-ra Iuliana Bernachi, Paraschiv Gh. Ciocănău, cu d-ra Dumitra Chirița Gheorghiŭ, Marcu Saliș, cu d-ra Lisa Canter. Tudor Gh. Ion, cu d-ra Alexandrina E. Nicolae. Lazăr Weintraub, cu d-ra Saffi Samueli (Haice Sara). Mihalache I. Dinovici, cu d-ra Justinia Șt. G. Rădulescu. Joanes Mezales cu d-ra Ghizela Schwartz. Constantin G. Dobrinescu, cu d-ra Leanca Ilie Nicolae. Fedor Salomon, cu d-ra Bertha Weiss. Petre Niculae Enache, cu d-ra Efimia N. Niculae. Ștefan Nicolae Nitzescu, cu d-ra Fotinia Ghiță Nică.

Pentru gospodine

Pete de vin.—Pentru a scoate petele de vin negru, se pune stofa pătată in lapte, pe cînd acesta fierbe. Apoi se maĭ spală stofa în cîte-va ape curate calde. Săpunul saŭ presăratul cu sare—obicinuit de uniĭ—trebuiesc cu totul evitate.

Gastr.

Foița „Modeĭ ilustrate"

Amintim cititoarelor „Modeĭ ilustrate" că în numărul 5 s'a dat inceputul romanuluĭ pe care numitul ziar îl va publica regulat în foiță, conform cerereĭ lor.

Romanul ales pentru „Moda ilustrată" întrunește toate condițiunile uneĭ scrierĭ destinate pentru familiĭ.

*El este intitulat **Romanul unuĭ monah** și se datoreș e cunoscutuluĭ scriitor HENRY MURGER*

Premiile „Modeĭ ilustrate"

Marele număr de cititoare pe care *Moda ilustrată* l'a cîștigat într'un timp atît de scurt, îĭ inlesnește chipul de a'șĭ arăta satisfacțiunea pentru încurajarea ce i s'a dat. Ea s'a hotărît deci să acorde premiĭ tutulor persoanelor carĭ i-ar da concurs fie ca cititoare cu numărul, fie ca abonate, fie ca propagandiste.

Cititoarele cu numărul, nu aŭ de cît să înainteze administrațieĭ *Modeĭ ilustrate*, *bonul* ce va figura sub denumirea de Premiŭ la *Romanul unuĭ monah* d'impreună cu suma de 60 *banĭ* și vor obține un album de fotografiĭ din cele maĭ splendide, o adevărată colecțiune de artă, de valoare inapreciabilă.

Cititoarele din provincie vor înainta *bonul* , lipit pe cotorul unuĭ mandat poștal purtător de suma de 65 *banĭ*.

Abonatele vor bine-voi să indice numărul chitanțeĭ de abonament, pentru a li se pune la dispoziție unul din albumurĭ ca premiu *gratuit*.

Albumurile pe carĭ le oferim ca premiŭ sînt în număr de 12 seriĭ saŭ fascicole. Cu *un sigur bon* nu se poate obține de cît o *serie*. Abonata nu are drept de cît la *gratuitatea uneĭ seriĭ* ; cele-l'alte le poate insă obține beneficiind pentru fie-care serie de costul redus indicat maĭ sus.

Propagandistele vor avea drept la premiĭ, proporțional cu numărul și durata abonamentelor ce aŭ încasat și înaintat *Modeĭ ilustrate*. Așa de pildă pentru *4 abonamente trilunare* se acordă *un abonament trilunar gratuit* ; pentru *patru abonamente semestriale saŭ anuale* se acordă *un abonament semestrial saŭ anual gratuit* plus *albumul-premiu* în mod *gratuit*.

Proprietar, CONST. MILLE   Tipografia ziarului «Adevĕrul» Pasagiul Băncei Naţionale   Tiparit cu cerneala E. T. Gleitsmann, Dresda